

Ainoa Yhdysvaltain Sosialisti-
puolueen aatteita ajava suomen-
kielinen päivälehti Amerikassa

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

THE LEADING FINNISH DAILY IN THE UNITED STATES—ESTABLISHED 1905

Ainoa työväenliikkeen yleisetu
ja edistystä seuraava suomen-
kielinen päivälehti Amerikassa

Torstaina, Elokuun 10 p. - Thursday, August 10

29:säs vuosikerta - Vol. XXIX - No 185 - 1933

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
JA CANADAAN:
Vuosikerta \$5.50 Kolme kuukautta... \$1.75
Puoli vuotta \$3.00 Kuukausi 75c
SUOMEEEN: 1 vk. \$10.00, 6 kkl. \$5.50

Ilmoukset, lehti- ja kirjallisuudet sekä kaikki liike-
osasto ja kottoriin koskevat kirjeet ovat lähetettävät
osoitteella: Raivaaja,
Fitchburg, Mass.
Konttorin puhelin 332
Toimituksen 331.
J. Suominen, Mgr.

Entered as second-class matter May 1, 1911 at the
Post Office at Fitchburg, Mass., under the Act of March
2, 1897.
Published daily, except Sunday, by the Raivaaja Pub-
lishing Company, 48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

ILMOTUSHINNAT:—Säännölliset ilmoitukset 60 sen-
tiä palstatuuna. Selvistä ilmoituksista annetaan tar-
keimpia tietoja kysyttyä. Pääkuvainta uutisilmoituk-
set 3 senttiä sana. Perushinta 25 senttiä.

SUBSCRIPTION RATES IN UNITED STATES
AND CANADA:
For 1 year \$5.50 For 3 months \$1.75
For 6 months \$3.00 For 1 month 75c
TO FINLAND: 1 year \$10.00, 6 m. \$5.50

CUBASSA ON SOTALAKI VOIMASSA

Mutta passiivista vas-
tustusta jatketaan.

(Sähkösanoma)

Havana, Cuba, elok. 10 p. —
Passiivista vastarintaa jatkettiin
Cubassa tänään sotatilan julista-
misesta huolimatta, sekä välittä-
mättä siitä että armeijan voima
on presidentti Machadon takana.

Banderas ja Puerto Cerradas
katujen kulkemassa räjähti pom-
mi, mikä aiheutti Baldomero Pe-
reiran kuoleman, hänen kulki-
essaan tapahtumapaikan sivu-
rähähdysten tapahtuessa. An-
imas ja Lealtad katujen kulkemau-
kessa räjähti toinen pommi, mi-
kä aiheutti omaisuuden hukkaa,
mutta ei ihmishengen hukkaa.

Yleislakko, mikä on pysäyttä-
nyt elintarpeiden tuonnin kau-
punkiin, on yhä voimassa ja nä-
köä uhkaa tuhansia asukkaita.
Armeijan trokkeilla alettiin tä-
nään tuoda elintarpeita, mutta
hinnat kohoavat.

Poliisit hajottivat useita leipä-
linjoja leipomoiden edustalla
kaupungin keskustassa ja ottivat
huostaansa leipävarastot.

Presidentin julistus, jossa so-
tatilaa voimaan julistetaan, julis-
tautettiin tänä-aihana, julis-
tuksessa annetaan "maapoliisi-
siin liikkeisiin osallistuneille"
vuorokausi aikaa julistuksen al-
lekirjoittamisajasta, kello 5 eilen
iltaa, jolloin alustettiin, mutta
ammukkeiden puuttamisen
viranomaisille. Siviiliviranomai-
set määrätään luovuttamaan val-
tansa sotaväelle, niin pian kuin
luovuttamiseksi millä tahansa
paikkakunnalla ilmaantuu.

Machadon puoleen kansallisi-
toimeenpanevakomitea on kut-
suttu neuvotteluun Yhdysvaltain
lähettilään, Sumner Wellesin,
esityksen johdosta. Sotilasviran-
omaiset Havanasesta estävät kan-
saa kokoontumasta kaduille ja
vaativat, että jalankulkijat ovat
aina liikkeessä. Osanotto epä-
järjestyksiin vangittiin 60 hen-
kilöä.

Neuvottele tilanteesta.

Hyde Park, N. Y., elok. 10 p. —
Neuvottelemaan Cuban lähet-
tilään, Oscar Clintasin, kanssa ei-
len illalla julkaisi presidentti
Roosevelt seuraava lausunnon:

"Presidentti ja lähettiläs Clin-
tas keskustelivat Cuban tilanteesta,
erikoisesti sen taloudellisista
puolista. Heidän käsityksensä
mukaan on näiden ja lamaanun-
sen problema niin valtavaan tär-
keä, että jokaista poliittista pro-
blemaa pitäisi ratkaista mitä
isämaallisimmassa mielessä,
jotta olosuhteet mahdollisimman
nopeaan pantuivat. Lähettiläs
neuvottelee hallituksen kanssa".

Espanja ja Britannia protestee-
raavat.

Washington, elok. 10 p. — Es-
panjan ja Britannian lähettiläät
esittivät eilen lähettiläs Welle-
sille vastalauseita niiden väki-
valtauksien johdosta joita hei-
dän edustamaisa maitten kan-
salaista vastaan on Cuban epä-
järjestyksen yhteydessä harjoit-
tettu.

Espanjan lähettiläs esitti vas-
tustuksen voimakkaasti sitä vastaan
kun Havanan poliisit ovat tap-
paneet kolme espanjalaisista kaup-
piasta vankilaan, sen takia, että
he kieltäytyivät avaamasta kaup-
pojan.

Britannian lähettiläs esitti vas-
tustuksen brittiläisten omaisuu-
den tuhoamisen johdosta Cuban
sisämaassa.

Kannattavat presidenttiä.

(Sähkösanoma)

Hyde Park, N. Y., elok. 10 p. —
Edustajahuoneen ulkomaa-
liokunnan republikaaniset jäse-
net ovat vakuuttaneet kannatta-
vansa presidenttiä Rooseveltin
politiikkaa Cuban nähdessä. Ed-
ustaja Fish, vieraillessaan presi-
dentin luona tänään, vakuutti
kannattavansa presidentin toi-
menpiteitä Platin lisäyksen pe-
rustella "asetettuun interventi-
on saakka. Hän arveli kuitenkin,
että diplomaattinen painos-
tus on ainoa mitä tarvitaan rau-
han palauttamiseksi saarisavai-
lassa.

VAATIVAT VALTIOTA ASETTAMAAN ESIMERKIN

Noudattetakoon Niran säädöksiä valtion töissä

Springfield, Mass., elok. 10 p. —
Eilen iltpäivällä lähetettiin
Massachusettsin työväenliiton
48:sta vuosikonventionista tää-
lä sähkösanoma kuvernööri E-
llylle, jossa kehoitetaan asetta-
maan valtion työt Niran säädös-
ten alaiseksi ja erikoisesti huo-
mautetaan Swift-joen tunneli-
toista, samalla mainiten muista-
kin valtion töistä.

Päätöksen tämän kehoituksen
lähettämistä kuvernöörille tek-
i konvention yksimielisesti ja
sillä perustalla, että kuvernööri
puhuessaan konventionissa ke-
hoitti valtion työväenliikettä
täydellisesti kannattamaan presi-
dentiä Rooseveltia ja hänen
elvytysohjelmaansa.

Esitys sähkösanoman lähettä-
misestä tehtiin keskustelussa
päättölauseesta jossa tuomi-
taan se tapa jolla Swift-joen
tunnelitöitä teetetaan ja kannat-
etaan lakkoa mainitulla työ-
maalla.

Päätöslausemassa sanotaan,
että työläisiä pakotetaan tällä
työmaalla, mikä on Metropoli-
tan vesikomissionin työtä, työ-
kentelmään pitempää aikaa
kuin Niran sopimukset ja tu-
rantosiännöt edellyttävät, ja
palkkaa maksetaan miehille, jo-
den on tehtävä vaarallista työtä
puristuksessa ilmassa, syvässä
maan pinnan alla, ainoastaan 35
senttiä tunnulta. Union toimitsi-
jat ovat yrittäneet sovittella tä-
tä lakkoa, mutta tuloksetti. Li-
säys, että kaikki valtion työt Ni-
ran alaiseksi asetettaisiin hyväk-
sytin myöskin yksimielisesti.

Tästä kysymyksestä keskus-
telussa tuotiin esille, että val-
tion virkailijat ovat kiinnostu-
neet sementin sekoittamiseen,
sekä sementin ja sannaan osa-
määrin sementtitoissa, mutta
heitä ei ole saatu kiintymään
ihmisen osuuteen töissä.

Iltapäiväistunnossa
hyväksyttiin lukuisia päätöslau-
seita. Muun muassa uudisteti-
in jälleen aikaisemmin tehty
mielienlause Venäjän tunnus-
tamista vastaan, sekä kannateti-
in vedonlyöntiä ravikilpailui-
sa, ehdolla, että siitä kertyvät
varat käytetään vanhuuseläkkei-
siin. Loukkauskorvauksesta vaa-
ralisissa ammateissa keskusteli-
tiin perusteellisesti. Keskuste-
lun kulussa muun muassa to-
dettiin, että jos se samalla ta-
vallalla toimii kuin viime vuosina,
noin työläiset saattavat miltei ol-
la paremmassa asemassa ilman
tätä "suojelua". On nimittäin u-
sesti tapahtunut niin, että va-
kuutusyhtiöt ovat tarkastaneet
työläiset vaarallisissa töissä pe-
rustellisesti, seloakseen ulos
sellaisia työläisiä jotka ovat am-
mattitaituihin sairastuneet. Jär-
jestön jäsenistölle päätettiin
suositella että se ei näihin tar-
kastuksiin alistuisi, ennenkuin
hallitus työläisille takaa sairaus-
vakuutuksen.

Virkailijat

valittiin kaikki uudelleen. Liiton
presidentti on James T. Moriarty,
Bostonista; varapresidentti
on J. Arthur Moriarty, Bostonista;
Herman Koster, Cambridge-
stä; Michael J. O'Hare, Som-
mervillessä; Bernard F. Smith,
Brocktonista; H. G. Baxter, Ha-
verhillissä; Charles F. Sweeney,
Fitchburgista, ja John F. Gale,
Springfieldistä.

Robert J. Watt, Lawrencesta,
on sihteerirahastonhoitaja, se-
kä laiteladinhallinnon asiamies,
yynnä edustaja Amerikan Työ-
väenliiton konventioniin.

Seuraava konventioni pide-
tään Bostonissa.

Elvytyshallinto ei

tykkää lakoista

Washington, elok. 10 p. —
Kenraali Hugh S. Johnson, elvy-
tyshallinnon johtaja, antoi eilen
suuren huomiotu työkii-
sen lopettamiselle eri osissa
maata. Hän selitti ei halajavan
että työkiistä "häiritsevät
työtilaisuuksien lisäämistä".

Kenraali Johnson, elvy-
tyshallinnon johtaja, antoi eilen
suuren huomiotu työkii-
sen lopettamiselle eri osissa
maata. Hän selitti ei halajavan
että työkiistä "häiritsevät
työtilaisuuksien lisäämistä".

Kenraali Johnson, elvy-

tyshallinnon johtaja, antoi eilen

suuren huomiotu työkii-

sen lopettamiselle eri osissa

maata. Hän selitti ei halajavan

että työkiistä "häiritsevät

työtilaisuuksien lisäämistä".

Kenraali Johnson, elvy-

tyshallinnon johtaja, antoi eilen

suuren huomiotu työkii-

sen lopettamiselle eri osissa

maata. Hän selitti ei halajavan

että työkiistä "häiritsevät

työtilaisuuksien lisäämistä".

Kenraali Johnson, elvy-

tyshallinnon johtaja, antoi eilen

suuren huomiotu työkii-

sen lopettamiselle eri osissa

maata. Hän selitti ei halajavan

että työkiistä "häiritsevät

työtilaisuuksien lisäämistä".

MAITOLAKKO NEW YORKISSA VAIKUTTA

Maitopula tuntuu muu-
tamissa kaupungeissa.

Albany, N. Y., elok. 10 p. —
Kuvernööri Lehmanin esitys, et-
tä valtion maitokontrollilau-
takunnan toimintaa tutkittaisiin,
kumottiin eilen lainlaatuajaku-
nassa, jonka enemmistö on re-
publikaaninen. Äänestys tapah-
tui puoluolinjoja myöten.

Lakossa olevat maidontuotta-
jat selittivät maitokontrollilau-
takunnan hinnoittelujärjestelmän
olevan suurimman syynä maito-
lakan alkamiseen. He vaativat
uutta hinnoittelua jossa maidon-
tuotalle varataan 45 prosent-
tia siitä hinnasta minkä kulutta-
ja joutuu maidosta maksamaan.

Maitopula alkaa tuntua.

Schenectadyssa, jonka asukas-
luku on 90,000, saatiin eilen mai-
to siten, että sitä vankan varti-
oston alaisena tuotiin Wisconsin-
ista ja Indianasta, sekä Ohios-
ta, valtion terveyslautakunnan laa-
jennettua maidontuotantua.

Täten välttyttiin Schenecta-
dyssä maitopulasta, mikä muuten
olisi kaupunkia kohdannut.

Amsterdammassa, mikä sijaitsee
17 mailin päässä Schenectadysta,
on tullut maitopula. Maitoa
ei Amsterdammassa ole ollut kol-
meen vuorokautta muille kuin
lapsille ja invalidille.

Yhteiset jatkuvat.

Maidontuottajat jotka lakossa o-
vat olleet kymmenen vuorokaut-
ta ampuivat eilen Oneida kaun-
tissa rikki kuusi tikkurakia ja
Brome kauntissa he jatkoivat
maidonkaatamista maahan, lain-
kaan välittämättä kyynelkaasus-
ta jonka avulla heitä yritettiin
estää tätä pakkokeinoa käyttä-
mästä.

Valtion poliisit on asetettu
kiväärillä. Maidon maahan kaa-
tamiset jatkuvat valtion itä- ja
keskiosassa. Länsiosassa eilis-
päivä kului rauhallisesti.

Kaksisataa lakkolaista van-
gittu.

(Sähkösanoma)

Albany, N. Y., elok. 10 p. —
Maitolakko Keski-Atlantin valti-
oissa näytti heikentyvän tänään.
Maitolakan New Yorkin valti-
oissa ilmoitettiin "joutuvan nopeas-
ti kontrolliin alle" ja viidessä val-
tiossa on ryhdytty toimenpitei-
siin maitolakan väittämiseksi.

Kuvernööri Herbert Lehman
ilmoitti tänään, että New Yorkin
maitolakkolaisten on toimen-
peantunut 200 vangitsemista ja
että tilanne aluella jossa väki-
valtauksia on tapahtunut "on
pahoja parantunut".

Philadelphian maitoalueella on
maidon hintaa korotettu yhdellä
sentillä kvarti, josta korotus-
sesta seuraa maidontuottajille
suoritetavan hinnan korottami-
nen. Täten ilmoitti Internati-
onal Milk Producers' Association,
Philadelphiasa, tänään.

Maidontuottajia Pennsylvan-
iasta, New Jerseyä, Delawa-
resta ja Marylandista kokoontuu
Hiltownissa, Bucks kauntissa,
Pennsylvanissa huomenna, päät-
tämään siitä josko maitolakko
julistetaan.

Vermontin työvä-

enliiton virkailijat

Barre, Vt., elok. 10 p. — Ame-
rikan Työväenliiton Vermontin
valtiojärjestön konventionissa
täällä valittiin eilen järjestön pre-
sidentiksi John E. McGreggs,
Burlingtonista, Vt. ja varapresi-
dentiksi Archie B. Adams, Bar-
resta; John McLeod, Brattlebo-
rosta; William Thom, Barresta;
J. A. Zellinger, St. Albansista;
Arthur Letourneau, Granitevil-
lestä ja W. A. Castle, Rutlandista.
Sihteerirahastonhoitajaksi
valittiin Fred W. Sutor, Barres-
ta.

seksi, jossa annetaan perään
niin vähän kuin mahdollista ja
graftataan niin paljon kuin mah-
dollista.

Lewis on hil:nkaivajien edus-
tajana koodineuvottelussa.

seksi, jossa annetaan perään

niin vähän kuin mahdollista ja

graftataan niin paljon kuin mah-

dollista.

Lewis on hil:nkaivajien edus-

tajana koodineuvottelussa.

seksi, jossa annetaan perään

niin vähän kuin mahdollista ja

graftataan niin paljon kuin mah-

dollista.

Lewis on hil:nkaivajien edus-

tajana koodineuvottelussa.

seksi, jossa annetaan perään

niin vähän kuin mahdollista ja

graftataan niin paljon kuin mah-

dollista.

Lewis on hil:nkaivajien edus-

tajana koodineuvottelussa.

YLIOPISTOT NATSIEN KOULUIKSI SAKSASSA

Kaikki "marxilaiset ja anti-natsionalistiset" nuo-
rikot estetään pääsemästä niihin.

YRITTÄVÄT RAKENTAA JÄRJESTÖJÄ

Kumityöläisten ja teräs-
työläisten keskuudes-
sa on järjestämistyö
käynnissä.

Cleveland, Ohio, elok. 10 p. —
Kaksi tämän maan perusteli-
suutta, kumiteollisuus ja teräste-
ollisuus, jotka kumpikin ovat
"avonaisen työpajan" traditio-
nia tiukasti ylläpitäneet, alkavat
jo tuntea vähän esimakuu jär-
jestämistyötä.

Akronista, kumiteollisuuden
keskuksesta, saapui eilen tieto,
että siellä on 1,500 työläistä liit-
tynyt Kumityöläisten yhdistet-
tyyn federalunioniin, mikä kuul-
uu Amerikan Työväenliittoon.

Ja Youngstownin ja Clevelan-
din piiristä ilmoitetaan, että
noin 2,000 työläistä Youngstow-
nissa on liittynyt Amerikan Työ-
väenliittoon kuuluvuihin unioniin.
Clevelandissa on tällä viikolla
kokous niille työläisille jotka jä-
senhakemuksien ovat allekirjoit-
taneet ja joita järjestäjien ilmoi-
tuksen mukaan, on noin 200.

Alueella jossa tämä järjestä-
mistyö on käynnissä on työläi-
siä yhteensä noin 100,000, joten
hyvää jatkoa on toivottava tälle
alulle, mikä ylläolevissa nume-
roissa ilmenee.

Autotyöläiset Lansingissa jär-
jestyvät.

Lansing, Mich., elok. 10 p. —
Noin 600 autotyöläistä tässä kau-
pungissa on perustanut Lansingin
autotyöläisten teollisuusuni-
on. Tämä unio on toistaiseksi
itsenäinen, mutta liittyyne Ameri-
kan Työväenliittoon, jos liitto
antaa vakuutuksen, että se ei y-
ritä ammattunioita Lansingin
perustaa.

Autotyöläisten union perusta-
minen alkoi kesäkuussa, kokouk-
sissa joita pidettiin sosialisti-
puolueen päämajassa. Sosialisti-
puolueen jäsenet J. Fuller ja Pe-
ter Fagan ovat olleet aktiivisia
tämän union perustamistyössä.

VIHOLLISUU- DET KIINASSA UUSIUTUNEET

Kiinalaiset syyttävät ja-
panilaisia välirauhan
rikkomisesta.

Peiping, elok. 10 p. — Kiinan
ja Japanin vihollisuudet Tshaha-
rin ja Jeholin maakunnissa ovat
uusiutuneet, ilmoitettiin eräissä
kiinalaisten tiedonannossa tä-
nään.

Japanilaiset ja mantshukuo-
liet etenevät Dolan Norin kau-
pungia vastaan Tshaharissa Je-
holista käsin. Japanilaiset len-
toneet ovat pommitaneet tuota
ja muita rajakaupunkeja.

Kiinalaiset syyttävät japanilai-
sia välirauhaehtojen rikkomisesta.

Lakko Niran puolesta

Tampa, Fla., elok. 10 p. — Yli
8,000 sikarityöläistä lakkoutui
eilen täällä, itsenäisen sikarityö-
läisten union päätettyä, että toi-
hin ei mennä ennenkuin Tampin
sakaritehtailijat ovat Niran si-
nen kotkan saaneet.

ILMATIETOJA

Pilvistä ja mahdollisesti keu-
rosateita tänä-iltana, sekä per-
jantaina. Vähän lämpöisempää
pohjoisosassa tänä-iltana.

Eilen todisti Mrs. Emma Ri-
son, että Mrs. Costello osti hä-

YRITTÄVÄT KIERRELLÄ SÄÄNNÖSTÖÄ

"Oppilaita" palkataan
ammattitaitoisten työ-
läisten tilalle.

Toisin paikoin ei tuotan
tosäännöistä välitetä
vähääkään.

Lima, Ohio, elok. 10 p. —
"Uusi jako" ja Nira eivät suu-
ria merkitse tekstiilityöläisille
tässä Ohion länsiosan teollisuus-
kylässä. Marvel Garment Works
joutui yhden jo voimaansaattun
tuotantosiännön alaiseksi, jossa
työaika rajoitetaan 40 tuntiin
viikossa ja alin viikkopalkka on
\$12. Yhtiö allekirjoitti säännös-
ta ja erotti työstä 50 ammatti-
taitoista naista, sekä "palkasi
heidän tilalleen 50 oletettua a-
littelijaa, joille se maksaa sen
huokean palkan minkä säännös-
tö sallii maksettavaksi "oppilail-
le".

Eivät välitä vähääkään koko
säännöstä.

Washington, elok. 10 p. —
Vaikka puuvillakutomoita varten
laadittu tuotantosiäntö on ollut
voimassa vasta kolme viikkoa,
lukuja valituksia jo kuitenkin
tehty sen rikkomisesta. Useita
työtaisteluja on puhjennut sen
johdosta etteivät työnantajat ole
noudattaneet edes niitäkään työ-
ehtoja jotka määrittävät puuvil-
lakutomoita varten hyväksytyssä
tuotantosiännössä.

Thomas F. McMahon, United
Textile Workers of American
presidentti, on kertonut niistä
valituksista jotka hän on saanut
monista valtioista. Aivan avo-
naisesti rikottaa kysymyksessä
olevaa sääntöä puuvillakutomois-
sa North Carolinassa, Georgias-
sa, South Carolinassa ja Alaba-
massa. Siihen sisältyviä työeh-
toja ei oteta lainkaan huomioon
monissa puuvillakutomoissa.

Puuvillakutomoissa työskente-
levät työläiset, jotka ovat hoita-
neet kahdeksan tai kaksitoista
konetta, ovat nyt pakotettut kat-
somaan 40 koneen perään, vaika-
ka tuotantosiännössä nimen-
omaan kielletään työkiikkoa lii-
sääminen. Vaikka alin palkka
on määritelty sanken pieneksi,
ei sitäkään kuitenkaan makset
monissa tapauksissa.

Unionin järjestäminen on sal-
littu, mutta sitä kohtaa rikottaa
io laajassa mittakaavassa. Työ-
läisiä jotka ovat yhtyneet uni-
oon, on eroitettu työstä ja onpa
sellaisia työläisiä, joita on epäil-
ty unionistisesta toiminnasta, pa-
kotettu lähtemään kutomokes-
kuksista.

Teollisuuden elvyttämishallin-
nossa on sellaisia miehiä jotka
tulkitsevat teollisuuslakeja ja
niiden sisältämiä ehtoja sillä ta-
valla kuin työnantajat haluavat
niin ne tulkittavaksi, joten ei ole
mitään pelkoa että työnantajat,
jotka nyt rikkovat näitä lakeja,
joutuisivat siitä vastaamaan.

Niran vastustajille ei urakoita anneta

Washington, elok. 9 p. — El-
vytyshallinnon johtaja, kenraali
Hugh S. Johnson, harkitsesi esi-
tystä jonka mukaan hallituksen
urakoita ei sellaisille toimintami-
le annettaisi jotka eivät presi-
dentiä Rooseveltin välikäsin
säännöstön alaiseksi alistu. John-
son kertoi keskustelleensa tästä
"hallituksen poikotista" useiden
hallitusvirkailijain kanssa. Sen
käytäntöosaantamisesta ei ole
vielä päätetty, mutta otetaan se
käytäntöön jos se tarpeelliseksi
havaitaan.

nelle kapsleita, noin vuosi en-
nenkuin kapteeni Costello kuoli,
ja täytyi ne hänelle. Hän oli nä-
mä kapselit vienyt kotiansa kun
ne oli täytetty.

Todistuksessaan Mrs. Costello
selitti, että hän ei koskaan ole
kapsleita täyttänyt.

Asiantuntijan todistuksessa,
mikä eilen esitettiin, oletettiin,
että ne täplät jotka Costellon
vatsalaukaussa havaittiin ovat
saattaneet syntyä aspiriinin naut-
timisesta.

Todistuksessaan Mrs. Costello
selitti, että hän ei koskaan ole
kapsleita täyttänyt.

Asiantuntijan todistuksessa,
mikä eilen esitettiin, oletettiin,
että ne täplät jotka Costellon
vatsalaukaussa havaittiin ovat
saattaneet syntyä aspiriinin naut-
timisesta.

Todistuksessaan Mrs. Costello
selitti, että hän ei koskaan ole
kapsleita täyttänyt.

TOIMITUKSEN OSASTO

YRJÖ MÄKELÄ, OSKARI TOKOL, A. E. USENIUS,
HENRY PURANEN, L. MOILANEN.

Lehteen ajotut kirjoitukset ja toimitukselle kuuluvat kirjeet ovat lähetettävä osastoilla: Raivaajan toimitus, Box 600, Fitchburg, Mass. Telef. 331

Päivänkatsaus

MITÄ POHJOISMAALAISET AJATTELEVAT HITLERIN POHJOISMAALAIKSI

Jo kauan ennen valtaantuloaan ja erikoisesti sen jälkeen ovat Saksan natsit melunneet, kuinka pohjoismaalainen rotu on etelämaalaista ja muita rotuja etevämpiä ja niinollen etuoikeutettua hallitsemaan ja valittamaan. Kaikki mikä on todella aineellisesti suurta ja henkisesti ylevää on muka pohjoismaalaisten keksimää ja luomaa taikka sitten — kuten eräät maltillisemmat natsit väittävät — pohjoismaalaisten rodun aikaansaannokset ovat kokonaisuuden kannalta katsoen niin suuret, että toisten saavutukset jäävät varjoon niiden rinnalla. Tähän "teoriaan" viitataan on erikoisesti sorrettu juutalaisia, joiden on väitetty muodostavan "vieraan aineksen" Saksan kansallisuudessa, huolimatta siitä, että juutalaisella väestöllä on vuosituhansia vanhat juuret Saksassa ja siitä, että Saksan kuuluisista kirjailijoista ja tiedemiehistä hyvin monet ovat juutalaista alkuperää.

Koko oppi pohjoismaalaisten etevämyydestä ei luonnollisesti perustu mihinkään tieteellisiin todistuksiin, vaan on joutavaa kansalliskiihkoista pöyhitystä ja pohjoismaissa vallitseva poliittinen henki ei lainkaan puolusta, vaan se tuomitsee hitlerilaisten sortotoimia. Tästä asiasta lausui Ruotsin sosialidemokraattinen ministeri Gustav Möller puheessaan muorten sosialisten mielenosoituksessa Lundissa hiljattain m. m. seuraavaa:

"Jos kansallissosialistinen Saksa vetoaa täysiveristen nordien (pohjoismaalaisten) vaistoihin, niin sen nykyinen hallitus on sen oma tuomio. Täällä pohjoismaissa me valppaasti vartioimme vanhoja nordilaisia kansanvapauksia. Me pidämme itseämme tämän vapauden vartijoina. Ne nordit, joiden ensimmäisenä tekona on kansan vapauden polkeminen, eivät ole meidän sukulaisiamme. Jos heistä tuntuu, että he tarvitsevat puhtaita nordeja hallitsemaan Saksaa, niin heidän täytyy hankkia niitä meiltä, mutta täältä ei löydy kansan sortajia.

"On merkileppästä ajankierrosta, että itsensä Skandinavian kansoja hallitsevat sosialidemokraatit — jotka natsien mielestä ovat pahimpia juutalaisista seuraavana. Pohjoismaiden kansat ovat asettaneet sosialidemokraatit ensi tilalle jatkamaan työtä kansanvallan ja kansalaisvapauksien täydentämiseksi ja vakauttamiseksi sekä luomaan perustusta sellaiselle yhteiskunnan taloudelliselle järjestelmälle, jolta todellinen vapaus ja kansanvalta voivat nousta."

KUKISTUUKO MACHADO HALLITUS CUBASSA

Cubassa, siitä huolimatta että se on nimellisesti tasavalta, on vallinnut jo lähes vuosikymmenen pahin diktatuuri kuin missään monarkistisessa maassa. Nykyinen presidentti Machado on osottautunut pahemmaksi tyranniksi kuin Espanjan hallituksen edustaja kuuluisa lahterikenttä Weyler aikoinaan oli. Kaikki alkeellisinmatkin kansalaisoikeudet ja varsinkin työväen järjestäytymisoikeudet on Machado tallannut jalkoihinsa ja diktatuuri vaaleilla valittuttanut itsensä yhä uudelleen.

On ollut selvää, että tällaisen diktatuurin alaisena on kumoushenki elänyt suurimalla osalla salaisena mutta aina silloin tällöin on puhjennut voimakkaitakin kapinallisia liikkeitä, jotka Machado on aina mitä julmimmalla tavalla kukistanut. Nyt taas on Machado hallitusta vastaan noussut kapinalliset, jotka on kapinallisten puolelta luonteeltaan paljon enemmän rauhallista kuin kaikki edelliset, mutta siitä huolimatta paljon tehokkaampaa kuin kaikki edelliset. Cuban työväki on noussut tätä hallitusta vastaan ei murha-asein vaan suurlakkoasein. Havanan kulkutus- ja satamatyöläiset julistivat ensin lakon ja tämä lakkojohtaja laajeni kaikkia työläisiä käsittäväksi suurlakoksi. Suurlakko muodostui niin täydelliseksi ja tehokkaaksi, että kaikki ravintolapalvelijain liittyivät siihen ja koko yhteiskunta halvaantui täydellisesti. Rauhallisen mutta tehokkaan lakon edessä Machadon diktatuurihallituksen sekaantui sillä sitä vastaan esitetset keinot eivät tehonneet, sillä rauhallista väestöä ei sentään käynyt ampuminen ilman mitään näennäistä syytä. Mutta viime maanantaina joko aivan sattumalta tai mahdollisesti jonkun provokaattorin alkuunpanemana levisi huhu, että presidentti Machado aikoo jättää julkisesti ja virallisesti presidentin viran. Tätä tietoa kansa, joka kaiken aikaa on vaatinut juuri tätä, tervehdi mitä suurimmalla ilolla. Hurrahuudot kaikuivat kaikkia työläisiä ja suuret kansajoukot alkoi vaeltaa presidentin linjaa kohden osottaakseen mieltään ja ollakseen todistajana tällaisessa historiallisessa tapauksessa. Presidentti Machado, joka vakuuttaa ettei hän ole koskaan aikonutkaan erota, antoi sotaväelle määräyksen hajottaa kansajoukot ja avata tulit aseetonta kansaa vastaan, jolloin 21 ihmistä kaatui ja 146 haavoittui.

Tämä presidentti Machadon viimeinen kauhunteko näyttää sittenkin katkaisevan kamelin sellä ja nähtävästi johtaa viimeinkin Machadon hallituksen kukistumiseen. Lukuunottamatta sitä, että tämä tapaus nostattaa koko Cuban väestön, nekin jotka vielä joko myötätuntoon eli välinpitämättömyydellä ovat seuranneet tapausten kulkua, nousivat häntä vastaan. Ja ulkomailla, varsinkin Yhdysvalloissa, tämä viimeinen teko on herättänyt vaatimuksen Machadon erottamisesta. Yhdysvallat nimittäin silloin kuin Cuballe myönnettiin itsenäisyys, varasivat Cuban perustuslain määräyksen, jonka mukaan Yhdysvalloilla on oikeus sekaantua Cuban sisäisiin asioihin, "suojellakseen Cuban itsenäisyyttä taikka silloin jos maata uhkaa yleinen anarkinen tila". Tällainen tilanne on nyt Yhdysvaltain hallituksen mielestään olemassa ja siitä syystä Yhdysvaltain edustaja Cubassa on esittänyt Cuban hallitukselle, että presidentti Machadon on pyydettävä kongressilta eroa, valtiotihteerin määrättävä hoitamaan presidentin tehtäviä väliaikaisesti. On saatava aikaan perustuslain uudistus yhdessä op-positionin johtajan ja kolmen poliittisen puolueen toimesta ja esitettävä se lopullisesti uusilla vaaleilla, joita johtaa virkaatekevä presidentti, kokoonpantavalle kansalliskokoukselle.

Suomen työväenluokan palkkakurjuus virallisten asiakirjain valossa

(Jatkoo)

Paisi että valtio on supistanut varsinaisia töitä, on se myöskin muuttanut niitä varatoiksi. Niinpä Porin-Haapamäen rautatien rakennustyö, joka sisältyi eduskunnan aikaisemmin hyväksymään rautatieohjelmaan, on muutettu varatyöksi. Tällainen pohtuikka on kuitenkin yleisesti tuomittu. Niinpä pohjoismaiden sosialistien konferenssissa Oslissa 1927 päätettiin nimenomaan sitä, että näin ei olisi meneteltävä. Esim. Norjan vanhoillisen hallituksen taholta selitettiin konferenssille m.m.: "Se mikä on luonteeltaan hätäaputoimen nähdessä meillä, on ensiksikin se, että ne ovat kokonaan ylimääräisiä. On aina painostettu, että säännöllistä työtä, jota varten on joko kunnan tai valtion puolesta olemassa määräraha, ei ole pantava käyntiin hätäaputoimeksi, sitäkin vain edellytyksellä, että se on ollut joka arkipäivä työssä. Mutta mihin se riittää? Vaatimattomienkin asunto maksaa parisensataa kuussa ja polttopuuhin täytyy laskea vähintään 50 mk. kuussa. Jos on kysymyksessä 5-henkisen perheen kutakin henkeä kohti lasketaan lukuun on otettu myöskin varatyömailla olevat ammattitaitoiset työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

Edelleen huomautettiin (Myllymäki), että varatyötä on täytynyt eri paikkakunnilla tehdä alhaisemmalla kuin ministeri Niukkanen mainitsella 20 markan keskimääräisellä päiväpalkalla. Sitäpaitsi: onko 20 markkaa riittävä, varsinkin jos työläinen asuu kaupungissa? Tuollainen päiväpalkka merkitsee n. 500 markan kuukausipalkkaa, sitäkin vain edellytyksellä, että on ollut joka arkipäivä työssä. Mutta mihin se riittää? Vaatimattomienkin asunto maksaa parisensataa kuussa ja polttopuuhin täytyy laskea vähintään 50 mk. kuussa. Jos on kysymyksessä 5-henkisen perheen kutakin henkeä kohti lasketaan lukuun on otettu myöskin varatyömailla olevat ammattitaitoiset työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

Kun ministeri Niukkanen väitti vääräksi välikysymyksessä esitettyjä tietoja palkoista, niin on mainittava, että hänen esittämänsä numerot on saatu näytännä suuremmilta siten, että lukuun on otettu myöskin varatyömailla olevat ammattitaitoiset työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

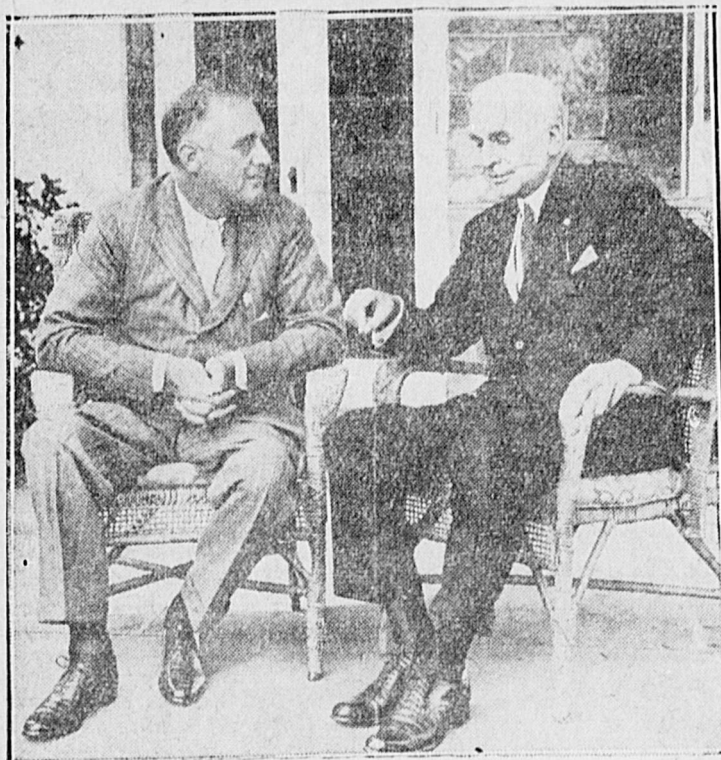
set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

set työläiset, joille täytyy maksaa suurempi palkka. Mutta vaikka ei niinkään olisi asianlaista, niin silti voidaan esittää todisteita siitä, että välikysymyksessä esitetyt tiedot ovat paikkansa pitäviä. Niinpä Kurun pitäjässä valtion suoritettavissa töissä on kiviömiesten palkka ollut vain 12 markkaa päivältä, ollen siitä seurauksena että sanotun kunnan on täytynyt antaa tietoisia olleiden työläisten perheille köyhäinhoitoavustusta.

SELOSTAA NEUVOTTELUA. Valtiosihteeri Cordell Hull vierailulla presidentin luona, palattuaan kansainvälisestä talouskonferenssista.

vään palkkataso pudonnut alle elinkustannusten. Hallituksen ja sitä kannattavan porvariston taholta, kuten edelläesitettyjen asiain yhteydessä suoritettuihin kysymyksiin, ei kuitenkaan ole osoitettu kysymyksiä siitä huomiota, minkä se sekä työväenluokan, että koko yhteiskunnan kannalta on saattaisi. Sillä taholla näytään pidettävän ikäänkuin selvänä, että työväen on tyydyttävä siihen palkkakurjuuteen, jonka alaisen se on monet vuodet elänyt.

Sosiaalidemokraattisen eduskuntaryhmän taholta tehtiin näin ollen v. 1932 lakialoite, jossa ehdotetaan säädettäväksi edes vaatimatonta minimipalkkaa maan työläisille. Lakiehdotuksen mukaan olisi alin palkka kaupungeissa ja kaupaloissa 5 markkaa ja maaseuduilla 4 markkaa tunnulta. Lisäksi ehdotettiin, että nämä palkat määrättäisiin n. s. lukuviiksi, niin että jos elintarvikkeiden hinnat muuttuvat palkatkin, joko suuremmiksi tai pienemmiksi.

Porvariston taholta ei tämä lakialoite, enempää kuin minimipalkkajärjestelmän yleensä, saanut vähäisintäkään kannatusta, joten aloite tuli porvarien äänillä hyljättyksi.

5. Ehdotus lausumaksi budjetin perusteluksi.

Kuluvan vuoden (1933) tulo- ja menoarvioita käsitellessä eduskunnassa vuoden 1932 syksyllä, koetettiin sosiaalidemokraattisen ryhmän taholta vielä kerran aikaansaada velvoitus hallitukselle huolehtia siitä, että valtion järjestämissä töissä maksettaisiin toimeentuloon riittävä palkka. Tällainen lausuma ehdotettiin otettavaksi talousarvion koskevan mittinnön perusteluksi, mutta ei se saanut eduskunnassa riittävää kannatusta. Se hyljättiin 90 äänellä 84 vastaan.

Urheilu

Vesa has a "find" in Oikari

A new swimming star is about to loom on the swimming horizon of the W.A.A.A. At the championships, this month at Lomala, Vesa will be proud to introduce its most recent addition to the swimming team.

Toivo Oikari, a fifteen years old youngster with a most engaging smile, has developed so rapidly during the past few months that he has earned himself a regular berth on Vesa's invincible swimming squad. During a recent time trial he was clocked in 1 min. 10 sec. for the 100 m. freestyle and in 8 min. and 9 sec. for the 500 m. freestyle. Truly remarkable performances considering his limited experience and coaching.

As a result of these performances Vesa's point total is expected to swell for Oikari in all probability will be a starter in the above events as well as the Junior Boys 50 meter freestyle. Pentti Heikkilä, who has been coaching him, predicts that Oikari will be a sure place winner in any event that the youngster may enter. — T. W.

Nurmi nopea hiilimurskalla, mutta hidas naisten seurassa

PAAVO NURMI

(Sähkösanoma) Lontoo, elok. 10 p. — Paavo Nurmi voi olla hyvinkin nopea hiilimurskalla, mutta hän on hyvin hidas kodissaan.

Daily Herald julkaisi tänään Helsingistä lähetettyä uutistiedon, jossa kerrotaan, että tämän kuuluisan "lentävän suomalaisen" vaimo on päättänyt hankkia avioeron.

Uutisessa sanotaan, että Mrs. Nurmi aikoo vaatia eroa epäpuhtaan ja sietämättömän luonteen perusteella ja kerrotaan hänen sanoneen:

"Puolisoina hän on ujut, nidas ja harvasanainen."

Lastuja radan varrelta

Nugayssa, Japanissa, pidetyissä uimakilpailuissa on saavutettu useita erinomaisia tuloksia. 4x50 metrin viestissä syntyi uusi Japanin ennätys, 1.46.4, joka vastaa keskiarvoa 2,6 miestä kohti.

Tulokset:
100 m. vapaauinti: Yusa 58.4.
100 m. selkäuinti: Kiyokava 1.14.4.

200 m. rintauinti: Okusawa 2.54.6.

400 m. vapaauinti: 1) Makino 5.09.4, 2) Ohyokota 5.09.4, 3) Yokoyama 5.09.4. Äärimmäisen tasainen kilpailu.

4x50 m. viesti: (Yusa—Kawaisi—Katayama—Takahashi) 1.46.4.

Naisten 100 m. vapaauinti: Kajima 1.15.8.

Naisten 100 m. rintauinti: Macbata 1.28.6.

Kusocinskin poissaollessa olivat Puolan mestaruuskilpailut melkein kauttaaltaan heikot tulokset. Ainoan kansainväliseen luokkaan kuuluvan tuloksen teki Heljass työntämällä kuulaa 15.44. Parhaat tulokset olivat:

100 m.: Trojanowski 11.0, 200 m.: Biniakowski 22.8, 400 m.: Biniakowski 51.8, 800 m.: Kucharski 1.59.9, 1500 m.: Kucharski 4.06.5, 5000 m.: Fialka 15.41.6, 10.000 m.: Fialka 32.50, 110 m. aidat Niemiec 15.8, 400 m. aidat Niemiec 57.7, korkeus Niemiec 185, pituus Sikorski 694, seiväs Kluk 373, kolmiloikka Luckhaus 14.25, kuula Heljass 15.44, keihäs Turczyk 59.80, kiekko Tilgert 42.58, moukari Viecekowsky 39.79, 4x100 m. viesti AZS 44.8, 4x400 m. Warta 3.32.4.

Naisten ja nuorten mestaruuskilpailut

Viime sunnuntaina suoritettiin liittomme naisten ja nuorten urheilumestaruuskilpailut Maynardissa, kauniin tyynen sään vallitessa. Osanotto kilpailuihin ei ollut erittäin runsas kuten tälläisiin kilpailuihin tulisi olla, mutta tuloksien puolesta kilpailuja voidaan pitää onnistuneina; muiden hyvien tulosten ohella saavutettiin 5 uutta nuorten ennätystä.

Naisten kilpailuissa oli mukana vain 4 osanottajaa. Kolme Gardnerin Innosta ja yksi Quincyin Karhusta. Innon Kaino Kauppinen tuli mestari jokaisessa lajissa ja saavuttikin hän kauniin tulos-sarjan.

NAISTEN TULOKSET
100 metrin juoksu
Kaino Kauppinen, Into, 14.8.
Cilia Novak, Into, 15.2.
Tyyne Tirri, Karhu, 15.3.
Gertrud Koski, Into, 15.8.

Pituushyppy
Kaino Kauppinen, 44.2.
Cilia Novak, 40.8.
G. Koski, 39.1.
T. Tirri, 38.5.

Kuula (8 lb.)
Kaino Kauppinen, 82.8.
T. Tirri, 80.5.
C. Novak, 79.6.
G. Koski, 78.7.

Pistemäärät
(Mestari) Kaino Kauppinen, 227.63; Cilia Novak 214.54; Tyyne Tirri, 210.18; Gertrud Koski, 204.82.

Poikain alle 16-vuotiaitten kolmiottelussa oli myöskin vain 4 osanottajaa, jotka kisasivat tasaväkisinä alansa mestaruuksista.

TULOKSET
60 metrin juoksu
F. Scerra, 8.2.
U. Hantunen, 8.3.
E. Oinonen, 8.3.
P. Marttila, 8.7.

Korkeushyppy
U. Hantunen, 143.

F. Scerra, 139.
E. Oinonen, 130.
P. Marttila, 130.

Kuula (8 lb.)
P. Marttila, 10.88.
F. Scerra, 10.33.
E. Oinonen, 9.77.
U. Hantunen, 9.63.

Pistemäärät

(Mestari) F. Scerra, Into, 179.87; U. Hantunen, Karhu, 176.18; E. Oinonen, Reipas, 170.42; P. Marttila, Suomi, 168.26.

Alle 18-vuotiaitten sarjakilpailussa oli osanottajia 8 ja niissä kilpailuissa sitä tehtiin ennätystakin oikein tukkukapalla.

TULOKSET

100 metrin juoksu

R. Laakso, 11.9.
J. O'Leary, 12.
J. Piecivitz, 12.
L. Aaltonen, 12.2.

200 metrin juoksu

J. O'Leary, 24.8 (uusi alle 18-vuotiaitten ennätys).
J. Piecivitz, 25 sek.
R. Laakso, 25 sek.
L. Aaltonen, 25 sek.

800 metrin juoksu

L. Aaltonen, 2.35.3.
R. Laakso, 2.34.0.
J. Piecivitz, 2.34.2.
(J. O'Leary keskeytti.)

Juoksusarjan voitti Rudolph Laakso, Fitchburgin Reippaasta, pistemäärällä 212.00 pist. John Piecivitz, Maynardin Tarmosta, tuli toiseksi pistemäärällä 210.00 ja Leo Aaltonen, Gardnerin Innosta, kolmanneksi pistemäärän ollessa 209.80. Tasaväkistä joukkoa, eikö?

HYPYT

Pituushyppy

John O'Leary, 645 (uusi alle 18-vuotiaitten ennätys).
Donald Holman, 573.
S. Coleman, 539.
A. Hakala, 538.
J. Johnson, 513.

Korkeushyppy

O'Leary, Coleman, Holman 155.
Johnson, Hakala, 135.

Kolmiloikka

D. Holman, 11.73.
J. O'Leary ja A. Hakala 11.45.
J. Johnson, 10.28.
S. Coleman, 10.13.

Hyppysarjan voitti John O'Leary, Tarmo, pistemäärällä 229.82. Toiseksi sijoittui D. Holman, Into, 222.44 pist. S. Coleman, 216.57; A. Hakala, 206.50; J. Johnson, 195.88 pist.

Heitot

Vain kaksi osanottajaa. Sarjan voitti ylivoimaisesti Donald Holman ja asetti jokaisessa lajissa uuden alle 18-vuotiaitten ennätykset. Hänen tulos-sarjansa on lupeava. Kuula (12 lb.) 12.77, kiekko (täysipainoinen) 34.3 ja keihäs (täysipainoinen) 47.60. Pistettä 202.07. A. Hakalan tulokset: 10.44 — 21.92 — 33.63. Pistettä 146.81.

Kilpailujen yhteyteen oli myöskin järjestetty yleinen 5000 metrin juoksu. Osanottajia oli vain kolme, Toivo Wickey Tarmosta ja Joe Scerra ja Cyril Landry Innosta. Wickey ja Scerra juoksivat askel askelta matkan puoliväliin asti, mutta loppupuolella matkaa Scerran vauhti hiljeni ja Wickey sai yksinään pitää vauhdista huolta. Tiukassa kilpailussa olisi ehkä ennätys ollut vaarassa särkeä, mutta nyt se jäi vielä ensiselle. Landry jäi tasaisesti alusta alkaen ja oli yli 500 metriä jäljessä Wickeyn saapuessa maaliin. Scerra oli puoli kiertosta voitajan jäljessä. Tulokset: Toivo Wickey, Tarmo, 16:47.0; Joe Scerra, Into, 17:19.0; Cyril Landry, Into, 19:54.0.

— Sportnegro.

TOMAATTI

Tomaatti on kotoisin Etelä-Amerikasta, jossa intiaanit tunsivat sen ja pitivät sitä arvossa jo ennen Kolumbuksen tuloa Amerikkaan. Mutta ennenkuin se sai valloitetuksi valkoisten maan ilman, oli sen taisteltava vaikeita ennakkokuuloja vastaan. Monet sen sukulaishedelmät näet olivat Euroopassa hyvin huonossa maineessa, vaikkakin taas toiset, kuten esim. peruna, olivat tunnetut hyviksi ja arvokkaita. Mutta tomaatin sukulaisiin kuului lajeja, joille ei annettu suurtakaan arvoa; sellaisia olivat villikaali sekä hilliruoho ja pahin kaikista, tupakka.

Tomaatti kuului keisokasveihin, joiden joukossa on useita hyvin myrkyllisiä lajeja. Siksi, pa ei olekaan ihmeellistä, että, kun tomaatti siirtyi Eurooppaan sukulaisensa perunan kera, nähtiin kahta vähäpätöistä tulokasta ei otettu vastaan oikein mielihyvällä. Ei olekaan ihmeteltävää, että ihmiset eivät ainoastaan pitäneet tomaatin kauniiden hedelmien nauttimista suurena tai pienenä syntinä, vaan vielä epäilivätkin sen olevan erään kaikkein pelättävimmän laudin, nim. syövä, aiheuttajan.

Ensi kerran kuullaan tomaattia puhuttavan Euroopassa v.

1554, kun Matthiolus kertoo sen juuri saapuneen Italiaan. Vuonna 1596 se jo kasvaa erään Gardin puutarhassa Englannissa. Hän kertoo, että tomaattia syödään vieraila mailla ja että siihen keitetäessä lisätään pipuria, suolaa ja oliivijalja, käytetään sitä vielä kastikkeidenkin maustamiseksi. "Mutta" — hän jatkaa — "ruumis saa siitä hyvin vähän ravintoa ja sekin on huonoa laadultaan."

Mutta ne ihmiset jotka jaksavat suhtautua tomaattiin ennakkoluulottomasti, kiintyivät siihen suuresti ja innostuivat tutkimaan sitä tarkemmin. Vähitellen opittiinkin antamaan sille suurta arvoa ja ryhdyttiin kaikki keinoin leviämään tätä merkittävää kasvia yhä laajemmalle. 19:nneen vuosisadan keskivaiheilla lähtien tomaatin muoto on ehdottomasti muuttunut entistä paremmaksi. Sen nykyinen suuri levineminen riippuukin pääasiassa kasvinjalostajien työstä ja kärsivällisyydestä, samoin kuin siitä, että on keksitty sen suuri terveydellinen arvo ja opittu uusia säilykkeeksi-laittoja.

Will W. Tracy sanoo englanninkielisessä kirjassaan "Tomaatinviljelys", että näytettyä siltä kuin Etelä-Euroopassa samoihin aikoihin olisi huomattu tomaatin suuri arvo sekä kastikkeiden valmistuksessa että salaattina ja että 17:nneen vuosisadan aikana sitä alettiin yleisesti käyttää Espanjassa ja Italiassa. Muualla Euroopan mantereella ja Englannissa sitä tavattiin ainoastaan nähtävyytenä kasvitieteellisissä ja myös joissakin yksityisissä puutarhoissa, mutta vain hyvin harvoin sitä käytettiin ravintoaineena. Vasta 19:nneen vuosisadan alussa sitä alettiin yleisesti käyttää näissä maissa. Siltä lähtien tomaatti on jatkuvasti levinnyt yhä enemmän ja joutunut entistä suurempaan käyttöön, joten sitä nykyisin voidaan jo pitää tärkeänä ravintokasvina. Tomaatin säilykkeeksi-painosta ja tomaattivalmistuksen laadusta on kehittyneet suuri teollisuuden ala Yhdysvalloissa ja Italiassa.

Yksityinen keittiökasvitarha ei ole niissä arvoinen, ellei se tuota tomaattia samalla kertaa kuin papuja, kaalia ja muita keittiökasveja. Puutarhurit viljelevät niitä suurin määrin myytäväksi raakana syötäväksi. Sadoissa kasvihuoneissa viljellään niinkään tomaatteja suurin määrin ihmisille talven varaksi. Vuositien käytetään maailmassa tuhansia tynnyrinaloja maata tomaatin istuttamiseen ja kasvattamiseen säilykkeiksi laittoja varten. Amerikassa esim. viljellään kaikista kasviksista ainoastaan perunaa suuremmalla alalla kuin tomaattia.

Tomaatin osaksi tullut suuri suosio on täysin oikeutettua. Se on hyvin alikalipitoinen ja siis erinomainen elimistössä syntyvien asidoosin eli happomyrkytyksen vastustamiseksi. Samoin se ehkäisee aikaista vanhenemista ja kaikenlaisia vaivoja, jotka johtuvat liian suuresta haponkaantumisesta elimistössä. Se sisältää myös melkoisen määrän rautaa.

Mutta tomaatin suuri terveydellinen merkitys johtuu kuitenkin pääasiassa sen suuresta vitamiinisäällöstä. Siltä lähtien kun opittiin tuntemaan vitamiineja ja niiden merkitystä, on tomaatti asetettu ensimmäiselle sijalle kasvien joukossa.

Tomaatissa on hyvin runsaasti A-vitamiinia, jotka edistävät kasvua ja terveyttä sekä lisäävät ruumiissa tarttuvien tautien vastustuskykyä. Siltä paitsi sen merkitys on erikoisen suuri silmän terveyden ylläpitäjänä. On huomattu, että tämä vitamiini esiintyy erään keltaisen, karotiiniksi nimetyn fermentin yhteydessä, vaikka se tomaatissa on punaista. Viime aikoina on ha-

Raivaajan Kirjapainossa

valmistetaan nykyään omien lehtien, Raivaajan ja Nykyaajan, ohella seuraavia suurempia kirjapainotöitä:

Fitchburgin kaupungin tämän vuoden työt, kaksi kirjaa, toinen 500 sivua käsittävä.

Englanninkielinen viikkolehti "Spectator".

Suomalainen viikkolehti "Fitchburgin Sanomat".

Amerikan Osuustoimintaliiton julkaisu "Co-operator".

Harvey's Guide Fitchburg.

Fitchburg & Leominster Travelers Guide.

Kirjapainossamme tehdään myös pienempiä kirjapainotöitä, sellaisia joita jokainen liike käyttää. Meistä tuntuu kuitenkin ainakin kaikki suomalaisten liikkeiden kirjapainot kuuluviksi meille. Kun painomme kykenee valmistamaan näitä suurelakin töitä, mistä ylempänä mainittiin, niin kyllä me pienistä selviydyimme. Lähettäkää siis kaikki painotöitä-tilauksenne meille, oli ne mitä laatua tahansa. Hinnatme on aina kohtuullinen, ei liian kallis, mutta ei liian mikään "hikipaja"-hinta. Union leima töissä, ellei niissä mainita painopaikkaa, osoittaa, että työ on meillä suoritettu.

RAIVAAJAN KUSTANNUSYHTIÖ,

48 Wallace Ave.,

Fitchburg, Mass.

Kaunokirjallisuutta halvalla

Arthur Welgall:	
Kleopatran	75c
George Hermann:	
Juutalaistyön tarina	60c sid. 75c
Jack London:	
Kuun laakso	2 osaa 65c
G. Zepolski:	
Sesonskirakka	2 osaa 60c
Stedman Lewis:	
Rabbit	60c
Amel Saarland:	
Astorian uhri	60c
Kathleen Norris:	
Norma	50c
Zane Grey:	
Erimaan vaeltaja	50c
Emily Bronte:	
Humiseva harju	50c
E. Harrington:	
Sydäntien valtijat	50c
Jack London:	
Pakkopaita	50c
Jack London:	
Merisusi	50c
Edgar Wallace:	
Vihreä jousimies	50c
Sydney Harlor:	
Salaisuuden talo	50c
Edgar Wallace:	
Kaksioiselo	50c
André Maurois:	
Rakkauden murroskaudet	45c
Bernell Juankola:	
Lukkarin rakkautta	40c
Joan Webster:	
Vehnäpörsä	40c
Selma Anttila:	
Rakkauden vuoksi ja luode	40c
Juho Koskimaa:	
Kreetan harha-askel	40c
Jack London:	
Etelämeren auringon alla	40c
Jack London:	
Lumikenttien tytär	40c
Rob. M. Bird:	
Metsien henki	35c
Laura Solme:	
Eva antoi — ja minä söin	35c
Runa:	
Isä ja poika	35c
Runa:	
Silmältä salattu	35c
Laura Solme:	
Synnin puumerkki	35c
Grazia Deledda:	
Äiti	30c
Henry Bordeaux:	
Seetrien alla	30c
Jack London:	
Auringon poika	30c
Frank Heller:	
Yussuf Khanin naiminen	30c
Joan Kennedy:	
Shinglattu	30c
Hugh Conway:	
Takaisin elämään	30c
Ernest Percehon:	
Nanna	30c

Lähetetään postivapaasti kaikkialle.

RAIVAAJA, Fitchburg, Mass.

Lähetetään

Rahaa Suomeen

kauttamme

Kurssi sopimuksen mukaan

Raivaaja Kustannusyhtiö,

48 Wallace Ave., Fitchburg, Mass.

2056 Fifth Ave., New York, N. Y.

INTERMEYERIN VASTAANOTTAJAT. Tuhansittain newyorkilaisia oli vastaanottamassa Juutalaisten kansainvälisen talousliiton presidenttiä, Samuel Untermyeriä, kun hän palasi saksalaisvastaisesta boikottikampanialtaan Ranskasta.

RAIVAAN NEW YORKIN KONTTORI

2056—5th Ave., New York, N. Y. Puhelin: Harlem 7-1318
Konttori avoinna joka arkipäivä kello 10 aam. kello 4.30 ill.
Suomaliput ja Suomalais-asioiden järjestelyt erikoisalamme.
GRAMOFONI- ja LEVYKAUPPA sekä UUTISTOIMISTO
Wilho Hedman, toimittaja. M. Lyytikäinen, liikkeenhoitaja.
Hilja Lyytikäinen, Suomaliputien asiam.

SUOMILIPPUJA KAIKILLE LINJOILLE

TAYDELLISIN PALVELUS SUOMIMATKA-ASIOISSA.

New York City

TYÖVÄENTALOLLA

Päivästä:

Perjantaina, 11 p. Aluetoimikunnan kokous klo 8.30. "Palvelukseen halutaan", kenraaliharjoitus klo 5 j. p. p.

Lauantaina ja sunnuntaina, tanssit, klo 8.30.

Raivaajan konttori avataan klo 12, päivällä, pallohuone kello 12 päivällä; ravintola kello 6 arki-aamuina ja 8 sunnuntai-aamuina.

Edustajat lähtevät lauantaina kello 10

New Yorkin alueen vierailijat ja N. Y. valtion Mannermaakongressin suomalaiset edustajat lähtevät Työväentalolta, Scotian kirkon, lauantaina kello 10 aamulla. Lauantain iltana on vierailijain iltana Scotian S. S. Osastolla, Scotiassa, N. Y., alkaen kello 8 illalla.

Autoilijat huomattava!

Kaikki ne suomalaiset autoilijat jotka voivat viedä juhla-ajoneuvon Lomalain, alueen syysjuhliin, sunnuntaina, elokuun 27 päivä, ilmoittautua Raivaajan New Yorkin konttorissa toveri Hedmanille. Halutaan useita autoja viemään juhla-ajoneuvoja keltaisella, josta on hyväntuhtoisesti ilmoittautua ensi tilassa. Jos tarpeeksi autoja ei ilmaannu, niin vuokrataan bus, että juhla-ajoneuvo on kyttyä varmasti saatavana.

Huomio osuusliikkeen kokoukselle!

Kuten olemme maininneet, Brooklynin Osaosuusliikkeen puolivuositilauksen pidetään Työväentalolla, New Yorkissa, keskiviikkona, elokuun 16 päivänä, alkaen kello 8 illalla.

Jokaisen Brooklynin osuusliikkeen velvollisuus on saapua kokoukseen, kuulemaan miten liikkeen asiat ovat.

Kommunistit tapansa mukaan ovat taaskin nostaneet lehdesään juttuja liikkeen tilasta, mutta tietäväthän jäsenet ennestään, että niihin ei ole luottamista.

CHARLES E. HIRSIMÄKI

LAKIMIES
Suite 2150 Woolworth Building,
233 Broadway, (21 kerros)
NEW YORK CITY
Puhelin: Cortlandt 7-1049.
(Kotini: Sunset 6-1778)

J. Alfred Anderson

LAKIMIES
Room 2103, Woolworth Building,
233 Broadway, New York, N. Y.
Puh. Rector 2-9385
Kotipuhelin: Shore Road 6-1750

Fysiologisesti hoidettuna paranevat

"parantamattomien taudit"
HANS KALM
nutritiolist, naturopath, chiropractor.
Tumelista sovitusta ennalta aamup.
Puhelin: 524—40th St.
SUNset 6-2270. BROOKLYN, N. Y.

NUORTEVAN

ENGLANTILAIS-SUOMALAISTA

Senakirjaa

myymme edelleenkin

Alennuksella

Entinen hinta \$2.50

NYT

\$2.00

Asiamiehille tavallinen

20 % myyntipalkkio

RAIVA AJA

Fitchburg, Mass.

F. E. Sillanpää:

MIEHEN TIE

ROMAANI

Hinta sidottuna \$1.60

RAIVA AJAN KIRJAKAUPPA,

FITCHBURG, MASS.

tyt karkarokäärme, joka hämmästytti seudun asukkaita, vaikka se oli kuollut ja joku oli sen heittänyt sinne mistä se löydettiin, antoi kuitenkin aiheen selostaa, että karkarokäärme ei-
vähän ole niinkään harvinaisia New Yorkin valtiossa.

"Olen kiertänyt laajalti ja tutkinut matelijoita, mutta harvoissa pakoissa Yhdysvaltoja on niin paljon käärmeitä kuin New Yorkin valtion itäisissä osissa ja New Yorkin valtion, New Jersey ja Pennsylvanian valtion rajakäärmeillä.

"Jos missä osassa Yhdysvaltoja on paljon myrkyllisiä käärmeitä, niin niitä on Massan, Connecticutin, New Yorkin, New Jersey ja Pennsylvanian valtioissa, joitten vuoristoissa asustaa meidän karkarokäärmeitä ja vaskikäärmeitä (Copperheads).

"Viime keväänä erästä Peeks-kilissä asuvaa poikaa purasi vaskikäärme Blue Mountain vuorella, lähellä hänen kotiaan. Terveutusta, R. L. tulen raportin mukaan siellä on viime vuosien aikana tapettu satakunta karkarokäärmeitä. Karkarokäärmeitä on ilmoitettu tavatun Berkshire vuoriston asumattomilta seuduilta, aina Canadian rajan saakka. Vaskikäärmeitä löytyy Catskill vuoristossa ja New Jersey valtiosta. Kaikista huolimatta käärmeen puremat ovat näillä seuduilla hyvin harvinaisia".

Niin, että metsissä ja etenkin vuoristoissa liikkua saa olla varovainen.

ASHTABULA, OHIO

Korach's komppanian työläiset ovat edelleen lakossa.

Kaksi viikkoa sitten kuin Korach's Co. neulomatehtaan työläiset lakkoivat vaatien korkeampaa palkkaa, mitä lakko ei ole vieläkaan saatu sovituksi, joten työläiset ovat lakossa sataprosenttisesti. Mainitun komppanian tehtaassa täällä on työllisiä kideretty aivan nälkäläpällä, jopa niinkin vähällä, että kappaletyöntekijät eivät tulleet saamaan kolmea dollaria viikossa. Kun samalla komppanialla on neulomatehtaita myöskin Clevelandissa, niin mainitaan, että täällä työläiset eivät ole saaneet puoltakaan sitä mitä Clevelandin tehtaassa on maksettu. Täällä onkin ollut erinomaista hyviä puita työllisiä nälkäläpällä, kun he eivät kuulu unioniin. Kuinka nyt päättyneen lakko, saako työläiset edes sen aikaan, että järjestytävät ja pääsevät nauttimaan niistä oikeuksista, mitä heidän toiset osa toverinsa saavat niissä kaupunkeissa, missä heillä on järjestös.

Linnasta hautajaisiin ja hautajaisista takaisin linnasta.

Tämän kuun 8 p. haudattiin Williamsfieldin hautausmaahan Flemingin perheen neljän kuukauden vanha poika, jonka murhasta on kumpikin äiti sekä isä syytetyssä ja ovat pidettyinä Ashtabula kauntin linnassa. Hei dät tuotiin linnasta hautajaisilaisuuteen ja hautajaisitoimitukseen loputtua heidät vietin takaisin linnasta. Heitä vastaan tuli suuri joukko kuulustelu tulevan syysk. 26 p. Flemingillä on Kinsmanissa, hyvin hoidettu farmi, siinä on 92 ja puoli eekkerin alaa viljelyksessä olevaa maata, sekä viisitoista lehmää, y.m., joten olisi sitä sellaisella maatilalla luultu olevan poikalapsillekin tilaa ja työtä.

Ollakko republikaanit elikkä demokraatti.

"Molempi parempi", sanoo ryssä. Naapuri kaupungin, Connecticutin primaryvaalit mitkä olivat t.k. 8 p. Niin mainitun päivän vaalituloksista näkee, väkkaakaan se ei vielä ollut lopullinen, ketä sitä nykyisin äänestetään. Äänestämässä oli käynyt 1,007 henkilöä ja niistä oli äänestänyt demokraattia 704 ja 303 ääntä oli annettu republikaanille. Samalla nähdään kaksi vuotta taaksepäin kuin oli mainittu vaalit, niin silloin oli äänestänyt 563 republikkia ja ainoastaan 33 ääntä oli annettu demokraatille. On hyvin kuvaavaa mitä sitä tämän maan kansa kulloinkin äänestää.

Poika etsi äitiään kuin äiti oli linnassa.

Polisi löysi kahdeksan vuoden vanhan pojan kaupungin North parkista sunnuntai-iltana t.k. 6 p. Poika oli nälissään ja kyseli, sekä etsikeli äitiään. Poliisi tiesi, että hänen äitinsä oli viety linnasta juoputtelusta ja hän toimitti pojan lasten kotiin. Äidin sanottiin olevan asunut W 5-katu.

Mihin ensi lauantaina.

Kyllähän sen jokainen sanomattakin tietää, että ensi lauantaina 12 p. mennään Andoveriin, Urho Maen farmille tanssimaan. Sinne kun menee Eijama-

taiset soittamaan, niin ei sieltä kukaan voi poissa olla. Kuinka sinne osaa? Tietysti sinne osaa, kun Jeffersonista ajaa Dorsettiin, niin kyllä dorsettilaiset on siellä tien auki ajaneet, ne kun kuuluu ensiksi sinne menevän. Kun pääsee Andoverin Centeriin, niin pitää mennä aivan suoraan eteenpäin. Centerissä kyllä täytyy kiertää pieni parkki, mutta ei pidä suuntaa muuttaa vaan suoraan eteenpäin. Siitä on noin kaksi mailia matkaa niin on paikalla. Ja kyllä sen huomaa kun sille tielle osuu, sillä sieltä kuuluu rymyä ja roikinaa aina tielle asti. Sinne mennään.

WARREN, OHIO

Ketkä ovat takaperin pötkineet?

Oli aika, jolloin sosialistiasioita ja unionia tapettiin kun työväenliikettä "kärkevoitettiin". Nyt on peltimyly miehet takaisin kaikki siinä unionissa, jonka kuolinkelloja kommunistit ovat aikojen sitten soittaneet. Strip-myllyn ja sulimon miehet perustivat omat unionilokaleja ja yhtyivät siihen kirottuun terästyöläisten unioniin ja kommunistit ovat kilvan pitäneet huutokauppoja tavaroillessa, että pääsevät Baltimoreen, jonne Karjalan virta kääntyi. Myllykompania perusti oman unionia ja yritti saada miehiä siihen ja komppanian sanotaan käyttäneen pakkokeinoja niitä kohtaan, jotka terästyöläisten unionia rakentavat, jonka takia tutkijat on laitettu katsomaan, onko syytöksissä perää. Komppania on kieltänyt pakkokeinoja käyttäneensä. Huvittavimmissa asemassa olivat sellaiset henkilöt, jotka eivät ha-
luu kuulua mihinkään järjestöön muutoin kuin pakosta, kun oli kommunistikahina ja nyt taas komppanian unioni värvätessä heillä oli sormi suussa. Hyppäsivät union miehiltä kyselemässä, mitä tehdä? Nurkan takana he kyllä osaavat runnata työväenliikettä, joka kuulostaa samallaistun kun papin saarna taivaan ihannudesta, vaikka ei siellä ole koskaan käynyt. Parturit särkivät unionia ja leikkasivat hiukset jo kymmenellä sentillä viime vuonna. Nyt he taas järjestivät, lyhensivät työpäivänsä ja tukankelkkuu on 35 senttiä. Pennsylvanian hiilenkaivajain unioni särkeytyään kommunistit lupasivat paremman tilalle ennen kolme vuotta. Yli kuusi vuotta odotettiin eikä mitään kuulunut, mainarit yhtyivät entiseen kirottuun unioniaan ja tulokset ovat jo näkyvissä. Sama on asia sosialistipuolueessa, erotuksella, että asustoiissa nyt toimivat amerikalaiset kunnioitettavalla tarmolla kun ulkomalaiset kituvat kukin kolossansa.

Köyhien avustukseen yli \$11,000.

Veroja jät yhä enempi maksamatta viime puoleltavuodelta ja köyhien avustamiseen kulutettiin toistasataa tuhatta viime kuulla. 1,508 perheelle ja yksitoista annettiin avustusta joulukuusta sadasta avustukseen nauttijasta 30 oli amerikalaisia, 25 mutaa, 10 italialaista, 6 slaavilaista, 5 rumaniaista, 3 ja puoli suomalaista, 2 itävaltalaisista, kreikkalaisia y. m. kansallisuut-
ta.

Järkyttäviä auto-onnettomuuksia.

Viennan tienristeyksessä ajoi kaksi poikaa ja kaksi tyttöä autonsa troikin kyykeen jossa elävältä paloiivat poroksi. Tyttöjen ruumiiden viressä surran valvoi yöm pari sukulaistyttöä ja kun ne aamulla lähtivät autollansa kotiin, niin pari kadunvällä pääsivät, kun ajoivat toisen auton kanssa yhteen ja siinä kuolivat molemmat, joten saatiin haudata 4 koululajissa olevaa tyttöä. Nämä olivat kaikki Youngstownissa. Warrenista Clevelandiin jotta tavalla tiellä 422, joka on maillittain suuraa ja tasaista, tapahuttiin autokiljoja, joista usein ruumiita korjataan tieltä pois. Warrenin yksi prominentti loijari, Geo. Filhus löydettiin erään aamuna viime viikolla 16-silinterisen Cadillac autonsa vierestä kaasumurkutus. kuolleena autotallistansa. Filhus oli pankin ja tehdaslait. johtokunnissa ja koreneeri tutki olko tapaus tahallinen, mutta antoi lausunnon siitä, että se oli tapaturmainen.

Kova kuivuu —

on valinnut koko suven, niin etä monin paikoin on ruohokin auringon polttamana kuivunut ja lähtöit tuleutuivat kesken kasvua. Veden puute on maaseuduilla monin paikoin suuri. — A.

GROSSMAN

Phone Granite 2843

QUINCY, MASS.

FOR BETTER

COAL

CANTERBURY

The Ri Conn. Junior League held its last meeting August 6th. It seems that the members are waking up. Probably that is the result of the short vacation they have planned. Yes, a vacation, till the second Sunday of October, when it will hold its meeting. Remember that!

Next Saturday night there will be a playlet, presented by members of the League, and dance, of course, afterward. It is hoped that it will be a success.

By the way, we are used to successes. And as a result we have a bank account! The trustees elected are: Ensio Beck, Mrs. Vaara and John Miller.

Next summer the money will be used for a Summer Course. And by the time the teacher is through with us, we all will be Garbos and Gables—(so it is hoped)—and know how to conduct meetings as well.

Hoping to see you all at the hall next Saturday night. — A member.

Intrapunainen valokuvalevy näkee sumussakin

Valokuvaaaminen n. k. "infrapunailla levyillä" on vielä toistaiseksi melko tuntematon suurelle yleisölle. Tämä metodi ei kuitenkaan ole aivan viime päivien keksintöä, sillä "infrapunailla" kuvia on otettu jo monena vuonna, vaikka aivan äskettäin on onnistuttu saada prosessi niin yksinkertaiseksi, että se soveltuu tavalliseen valokuvaukseen. Tavallisimmin käytännössä oleviin levyihin tai filmeihin vaikuttaa ainoastaan violetti tai sininen valo, mutta on kuitenkin n. s. pankromatisia levyjä, jotka ovat herkkiä keltaisille, oranssin värisille ja punaisille valosäteille. Valkoinen väri on tennetunua yhdistelmä kaikista sateenkaarensäteistä, mutta siinä on myöskin paitsi ihmismäille näkyviä värillisiä säteitä muitakin säteitä. Sateenkaaren violetti-väriin ulkopuolella ovat n. k. ultraviolettiset säteet, jotka ovat silmälle näkymättömät, mutta siinä huolimatta vaikuttavat kuitenkin valokuvalevyyn. Sateenkaaren punaisen värin ulkopuolella taas ovat n. k. infrapunaiset säteet, jotka nekin ovat silmälle näkymättömät.

Infrapunaiset — samoin kuin pankromatiset säteet — eivät vaikuta tavalliseen valokuvalevyyn. Viimeaikoina on kuitenkin onnistuttu valmistamaan näillekin valosäteille herkkiä levyjä. Tämän keksinnön merkitys on varsin huomattava. Tavallinen levy — esimerkiksi ottaaksemme — joka on herkkiä violetti-siniselle värille osoittaa keltaiset, oranssinväriset ja punaiset säteet tumminna ja violetin ja sinisen väriset esineet vaaleina. Infrapunaisten levy osoittaa punaiset esineet vaaleina ja kaikki muun väriset esineet tumminna. Esine, johon on maalattu punaisia ja keltaisia täpliä, on violetti-siniselle värille herkälle levyille valokuvattuna, kokonaan tumma, kun sitä vastoin infrapunaisten levyä sa esineen muodon osoittamalla punaiset täplät vaaleina ja keltaiset tumminna.

Useissa keinoetkoissa valoisissa on korkea prosentimäärä punaisia ja infrapunaisia säteitä. Tällaisessa valossa valokuvattessa antaa sen vuoksi infrapunaisten levy nopeammin kuvan kuin mikään muu levytaji, mikä usein on suuri etu. Suurin merkitys on kuitenkin infrapunailla levyillä valokuvattaessa sumussa. Infrapunaisten säteet ovat nimittäin kaksi tai kolme kertaa niin "pitkät" kuin violettisäteet, ja kuta pitempi aaltopituus jollakin säteellä on, sitä vähemmän

SYTTETÄN PÖRSSIN KAASUTAMISESTA.

Eugene S. Daniel, nuorempi, bostonilainen lakimies ja Harvardin yliopistossa tutkinnon suorittanut, joka on pidetty syytettynä niiden kynnlekaasupommitus asettamisesta jotka aiheuttivat New Yorkin pörssin sulkemisen ennen määräaika, konttorityöläisten ja asiakkaiden paa-
tessa ulos kadulle.

Y. S. S. J. NEW YORKIN ALUEEN Vierailijain ILMAMA

SCOTIAN S. S. OSASTOLLA, Scotia, N. Y.

Lauantaina, elokuun 12 p:nä

O H J E L M A :

AVAJAISOITTOA Scotian S. S. Om valitsema esittelijä
TERVEHDYSSANAT EINO SUISTO
SOOLOLAULUA, kitaran säestyksellä BRUNO RANTANEN
PUHE, englanninkielellä LAUSUNTOA
PUHE, suomeksi J. J. NYLANDER
HUPAISIA KASKUJA OTTO LAITINEN
KUPLETTEJA ILMARI HAUTALA

Väläika

"PALVELUKSEEN HALUTAAN"

Ilveily yhdessä näytöksessä

H E N K I L Ö T :

HOLMBERG, miljoonamies OTTO LAITINEN
ANKASTROM, paroni ILMARI HAUTALA
ÖLLER, kapteeni EINO SUISTO

Tapahtumapaikka Helsingin.

Alkaa kello 8 illalla

Tervetuloa vierailijain iltamiin!

PUOLAAN AIKONEET LENTAJAT. Adamowitziin veljekset, jotka elokuun 8 päivänä Floyd Bennett ilmailukentällä läksivät, aikomuksella lentää Puolaan. Heidän matkansa keskeytyi ilmapäisesti Harbor Graceen, Nfld. Benjamin Adamowitz (etualalla) ja hänen veljensä Joseph, lentokoneensa hytissä.

sitä häiritsevät pienet hiukkaset ilmassa, jonka lävitse sen n. kuljettava. Erittäin kiitollisia ovat infrapunaisten levyt etisiä esineitä valokuvattaessa.

Myöskin pimeässä kuvattaessa on infrapunailla levyillä saavutettu hyviä tuloksia sekä Amerikassa että Saksassa. Saksalainen professori Eckert on ottanut jopa kokonaisa filmejäkin

Matkustakaa Suomeen tänä vuonna

RUOTSIN AMERIKAN LINJALLA

Nyt on halpa elää Suomessa.

Nopeita, nykykassia mukavia matkustajalajvoja

NEW YORKISTA SUOMEEN

Yhteisessä vuorokaudessa

(Göteborgin kautta) ja lopetaan Ruotsin Amerikan Linjan omilla käytännöllisillä laivoilla. Ei tull- eikä paastatarkastuksia talikka muuta viivytystä matkalla Ruotsin läpi.

Matkustakaa Ruotsin Amerikan Linjal-
la ovat matkustajat tilaisuudessa lyhyen vierailun Tukholmassa, Ruotsin kaunis pääkaupungissa.

Lähtövuorot New Yorkista:

KUNSHOLM elokuun 19 p.

GRÖTTINGHOLM elok. 24 p.

GRIPSHOLM syysk. 6 p.

KUNSHOLM syysk. 13 p.

GRÖTTINGHOLM syysk. 20 p.

*Suoraan Helsinkiin ja Leningradin.

Lähtötojen saamisesta, hyttipalkan ti-
laamisesta, avustuksen saamisesta tarpeellisten matkaperien hankkimiseksi j. n. e., kääntöä lähimmän asiamiehen puolesta talikka kysykää suoraan Lin-
jan konttorista

SWEDISH AMERICAN LINE

21 State Street, New York N. Y.

F. G. L. N.

Funeral Home, Inc.

77 East 125 St.,

New York City

Puhelin: Harlem 7-1334

Kohtuulliset hinnat.

Yksityiskappeli.

Tehtaassa uudelleen ylös rakennettuja

ROYAL

kirjoitus-

koneita

Raivaajasta

\$65.00

voitte ostaa

tavallisen tehtaan hinnalla ollessa \$69. Nämä koneet päältäkin pään

katsottuna ovat aivan kuin uudet. Niitä ei voi toistaan eroittaa.

Uudet koneet kumminkin maksavat yli \$100. Meiltä ostetussa ko-

neessa on myöskin suomalaiset kirjalimet siten sovitettuna, että ei

tavallinen englanninkielinen kirjaimisto ole koneessa muuttunut, jo-

ten voi molemmilla kielillä häiritsemättä kirjoittaa.

RAIVA AJA — Fitchburg, Mass.

ROYAL

kirjoitus-

koneita

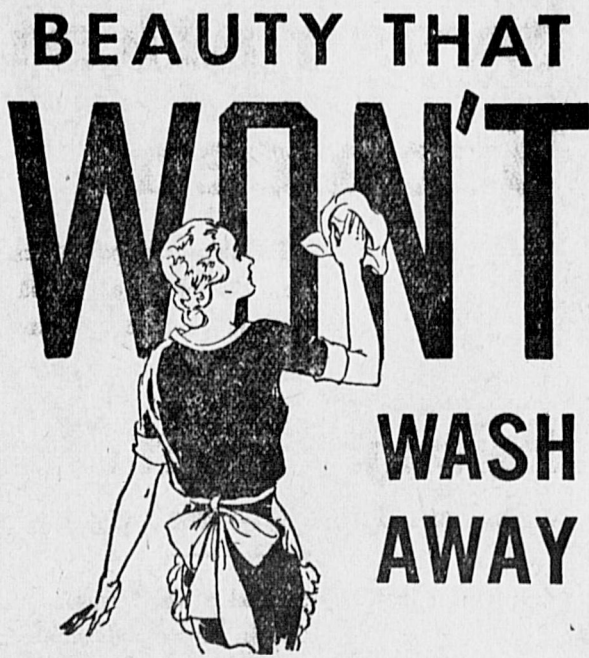
Raivaajasta

\$65.00

voitte ostaa

tavallisen tehtaan hinnalla ollessa \$69. Nämä koneet päältäkin pään

FITCHBURG HARDWARE CO.

LOWE BROTHERS MELLO GLOSS maalilla maalattut seinät on helppo puhdistaa, eikä yhtämittainen puhdistuskaan vahingoita maalia millään tavalla. Se on yksi niistä syistä, miksi tämä puolihiokkinen maali on niin suosittua kodin omistajien keskuudessa.

MELLO GLOSS maalia voidaan käyttää yksivärisenä tai useamman

värisenä, kuten Sponge, Imprinting, Scumbling ja Tiffany — joista mikä tahansa lisää kotinne viehättävyyttä. Pistäytyä sisälle ja antaa meidän näyttää teille niitä monia kauniita värejä, joita tätä maalia on saatavana. Annamme teille myös LOWE BROTHERS'in Kodinkoristelukirjusen.

Fitchburg Hardware Co.

314-316 MAIN STREET — Tel. 1670

E. Laiho, O. Tiilikka ja H. T. Hemmi, suomalaiset apulaiset.

Yleisiä uutisia

Kuolevaisuus Massan valtiossa lisääntynyt

Boston, elok. 10 p. — Valtioviraston tilastoja ilmoitetaan, että viime vuonna kuoli Massachusettin valtiossa 49,531 ihmistä, eli 11,5 tuhatta asukasta kohden. Edellisenä vuotena kuolevaisuuden suhdeluku oli 11,4 tuhatta asukasta kohti.

Viisi sotilasmailun uhria

Honolulu, Hawaii, elok. 10 p. Viisi Yhdysvaltain laivaston miestä menetti henkensä ja yksi loukaantui kun kahdella moottorilla varustettu patruuli-lentokone ry-

sähti korallisarikkään, noin mailin päässä rannikolta. Surmansa saivat luutnantti C. P. Hill, joka lentokoneetta ohjasi, sekä luutnantti T. C. Marshall ja lentäjä C. C. Stewart, sekä radiomies V. C. Hovey ja merimies L. B. Pitt.

Varoittaa Niran kiertäjiä

Washington, elok. 10 p. — Kansallisen elvyttämishallinnon johtaja, kenraali Hugh S. Johnson, ilmoitti eilen, että hän poistaa Niran sinisen kotkan merkin niistä kaupoista jotka presidentti Rooseveltin sopimusta yrittävät kiertää, välttyäkseen ottamasta lisää työvoimaa.

Tietojen johdosta joissa Niran

sopimuksen rikkomisesta kerrotaan, ja joita on saapunut joka osasta maata, hän selitti: "Sinisen kotkan merkki täytyy ottaa pois niistä kaupoista, jotka joko kollektiivisesti tai yksityisesti yrittävät tehdä tyhjäksi presidentin sopimuksen tarkoituksen."

Välikkeinoina joita kauppojen omistajat käyttävät tuon sopimuksen tarkoituksen tyhjäksi tekemisessä mainittiin työajan venyttäminen, pakollisten lomakojojen järjestäminen, palkkomiin ruoka-ainojen pidentäminen, sekä kauppojen aukioloaikojen supistaminen.

Poliisit kielletty häiritsemästä järjestämistyötä

Kenosha, Wis., elok. 10 p. — Kun poliisit vangitsivat Kenoshan ammattineuvoston sihteerin, sen johdosta kun päivällisen aikana puhui Simmons Mattress Companyn tehtaan edustalla, järjestämistarkoituksessa, anoi ammattineuvosto, ja sai oikeudellista estetuomion, jossa poliisit kielletään häiritsemästä neuvoston järjestämistyötä. Ulkoilma-kokouksia pidetään nyt joka viikko järjestämistömiin työläisten järjestämiseksi federal unioniin, joille Amerikan Työväenliitto antaa lupakirjan.

Vaativat este-tuomiota maitoliikettä vastaan

Burlington, Vt., elok. 10 p. — Tuomari Harland B. Howe, Yhdysvaltain piirikouluudessa, otti eilen harkittavakseen neljäntoista suur-bostonilaisen maidonvientiäjan anomuksen, estetuomion julistamisesta Consolidated Dairies maitoliikettä vastaan, jossa estetuomiossa se kielletään ostamasta yhdeksän meijeriä Vermontissa.

Estetuomioanomuksen esittäjät, jotka ostavat noin prosentin tai puolettoista prosenttia siitä maidosta mikä Bostonin maitomarkkinoille lähetetään, olivat, että Consolidated Dairies, jos se nämä meijerit ostaisi, tulisi saamaan monopoliaseman Bostonin maitoalueen maidon yli ja voisi estää anomuksen esittäjät ostamasta maitoa itsenäisiltä maidontuottajilta ja pakkoita heitä ostamaan maitonsa Consolidated Dairies yhtiöltä, samalla hinnalla kuin toiset välittäjät.

Kirjailija Eero Alpi kuollut

Kirjailija Eero Alpi kuoli heinäkuun 24 p. Helsingissä. Eero Johannes Alpi oli syntynyt Hämeenkyrössä lokakuun 15 p:nä 1885. Koulunkäyntinsä suorittuaan hän opiskeli estetiikkaa, mutta ryhtyi sanomalehtialalle 1906 ja työskenteli Helsingin Sanomien toimituksessa viitisen vuotta. Vuonna 1910 hän siirtyi Kariston Kustannusliikkeen kirjalliseksi osastolle, jossa työskenteli v. 1914. V. 1918 hän perusti Kansan Teatterin ja toimi sitten teatterikierueiden johtajana v. 1918—1923. Viimeisen vuosikymmenensä hän sairauten murtamana — eli Helsingissä, harjoittanut kirjallista askartelua; kirjoittellut sanomaa ja viikkolehtiä sekä rakennellut joukon näytelmiä, etupäässä seuranäytelmien ohjelmistotarpeihin, mutta myös joitakin vakinaisille teattereille. Kansallisteatterinkin esitti niistä erään takavuosina.

Eero Alpi oli voimainsa päivinä riipeä ja sujuvankälinen sanonkari. Hän oli erittäin miellyttävä ja ystävällinen. Hän oli erittäin miellyttävä ja ystävällinen. Hän oli erittäin miellyttävä ja ystävällinen.

Dr. James P. McCue

8 Main St. — Hudson, Mass. Erikoislaa nenit-, korva- ja kurkkutautien sekä pukeutuksen ja kasvannaisten hoitaminen. Funnit kello 9-11 aamulla kello 8-11 ill. Neuvottelu vapaa.

Cooper Radio-Electric Co.

The Better Service E. S. COOPER 20 Nason St., Maynard, Mass. Phone Maynard 192

Hudson Savings Bank

Laillistettu 1869 Talletuksia \$4,797,637 Postitse isänpuolelle talletuksille nopea ja tarkka hoito. 42 MAIN ST. HUDSON, MASS.

Maynard Trust Company

Maynard, Mass. Täydellinen ja luotettu pankkiliike

malehti mies, paitsi uutispalvelusta, hoiti hän myös pakinoitsijana tehtäviä ja kirjoitteli silloin tällöin teatterista ja kirjallisuudesta, joita hän innokkaasti harasti. Oman kirjallisen tuotantonsa hän aloitti runoiluilla, joita on ilmestynyt kolme viikkosta. Näytelmiä on hänen kynästään lähtenyt kolmattakymmentä. Sitäpaitsi hän on suomentanut useita teoksia.

Viime vuosina hänen terveytensä huononemistaan huononi, vaikka hän sairaaloihuttuaan vastaan sitkeästi taisteli. Lähinnä kaipaamaalle menettäne 90 vuoden ikäinen äiti.

TROY, N. H.

Lähetysseurakunnan toimesta on pikneikki John Silan derin kappalla sunnuntaina 13 päivä. Virvokkeita on saatavana. Jokainen tervetullut. — K. Julin.

Ev.-lut. seurakunnan uutisia. Sunnuntaina, elok. 20 p:nä on ev.-lut. seurakunnan toimesta päivälliset ja kenttäjuhla Jacob Raiton talolla. Tarjoilu alkaa klo 12 ja ohjelma klo 2.30 ip.

Fitchburgin Sanomien oli tulot erheellinen ilmoitus, jossa ilmoitettiin tämä tilaisuus ensi sunnuntaiksi. Yleisö on tervetullut päivällisille elokuun 20 p:nä.

NEWPORT, N. H.

Työajan lyhennys. Tälläkäläisissä kutoissa on ilmoitettu, että maanantaina t.k. 14 p. 40 tunnin työviikko otetaan käyttöön. Palkkojen korotuksesta ei ole kuulunut mitään. Tuntuu siltä kun tälläkäläisessä myllyparoonit aikoisivat sen määrätyn 14 dollarin alimman viikkopalkan pitää myöskin yllä. Elintarpeiden hinnat ovat jo kohta sota-ajan tasossa. Jos palkkoja ei kohoteta ja tuntuu, niin työväestön ostokykys supistuu hyvin pieneksi sen sijaan kun sen oletettiin Rooseveltin "uuden jaon" avulla saatavan kohoamaan.

Kauppojen aukioloaika säännöstellä eivät Newportin kauppiat tahdo päästä yhteisymmärrykseen. Toiset tahtovat että kaupat avattaisiin aamulla seitsemältä ja suljetaisiin illalla kuudelta ja toiset ovat sitä mieltä, että avattaisiin myöhemmin aamulla ja suljetaisiin kuudelta illalla. Kokouksia on pidetty kaupakamarin aloituksesta jo kaksikin vaan yhteisymmärrystä ei ole syntynyt. Sinisen kotkan merkkiä on vain muutamien kauppojen ikkunoissa.

Gilbertin orkesteri soittaa tanssit ensi lauantaina t.k. 12 p. Purojan paviljonkilla. Sisäänpääsy 25 senttiä.

Sunnuntaina on pikneikki ja päivälliset Purolassa. Ottakaapa emännät loma-ruuanlaittohommiista sunnuntaina ja tuokaa väkeneä sinne puoliselle. Siellä saa maistaa ajavitsevan puolisen kottuhinnalla.

Osaston kokous on taas ensi tiistai-iltana. Muistakaa saapua kokoukseen. Siellä tulee esille tärkeitä asioita. Syys toiminnan järjestely y. m.

Miesten kokous on samana iltana jälkeen osaston kokouksen. Kuuluu olevan tekeillä jotain erikoista. — i.

New Ipswich, N. H.

Älkää unohtako myyjäisiä. Niinkuin aikaisemmin on jo ilmoitettu, ovat S. S. Osaston myyjäiset lauantaina tämän kuun 12 päivän illalla, Pyrintölässä. Me emme nyt tässä yhteydessä enää lähde selostamaan kaikkea sitä hyvää, mitä näissä myyjäisissä on. Mutta haluamme erikoisesti vedota tämän ympäristön yleisöön, että meillä kaikilla on tärkeitä velvollisuuksia järjestöjamme ja laitoksiamme kohtaan. Tämä meidän yhteinen kokoushuoneemme, ei pysy pystyssä pelkällä kuumalla ilmalla vaan tarvitaan siihen tinojakin. Samoin myöskään sosialistista valistusta ei tehdä yksistään hyväällä tahdolla vaan tarvitaan sihen henkin kouraantuntuvampaa. Tätä kaikissa yrityksissä tarpeellista aineellista kannatusta me saamme vaan tällaisilla yrityksillä ja siitä syystä niitä on kannatettava ja tuettava. Jokainen, joka pitää tätä meidän yhteistä kokous- ja virkistyspaikkaamme tärkeänä, saapukaa myyjäisiin. Ohjelmakin on sellainen, että sekin kannattaa tulla seuraamaan ja kun lisäksi otetaan huomioon tämän asian tärkein puoli, niin jokainen, joka kynnelle kyke-

nee, saapuu näihin myyjäisiin. — S. M.

MASSAN ALUE

Kesäjuhlat East Templetonissa.

Massan alueen oppositoni ryhmä viettää ensi lauantaina ja sunnuntaina vuotuisia kesäjuhliansa East Templetonissa, niinkutsutulla ruotsalaisten kentällä. Lauantai-iltana on tanssit ja sunnuntaina 13 päivänä on kentällä juhlat, jossa puhuvat Wilho Boman ja Onni Saari; Oskari Kähäri ja Helmi Kokko lausuvat runoja; taiteellista ohjelmasta huolehtivat Niilo Huuskonen, Oscar Räsänen, Aino Saari ja Lempi Myöhänen ja huumaria esittävät Fanny Häkkinen, Karl Backman ja Anni Boman. Ohjelmasta saa lähemmän tiedon viime tiistaina tässä lehdessä julkaistusta ilmoituksesta. Kaikkia työläisiä läheteltä ja kaukaa kehoitetaan saapumaan lauantai-iltana tanssiin ja sunnuntaina kentälle kuulemaan arvokasta ohjelmaa.

WORCESTER

Joko olette päättäneet tulla lauantaina Mölylään (uudella nimellä Hemlock Beach) syömään ja tanssimaan. Illalliseksi on tukeva binnssiateria. Loppu aikansa saa kuluttaa joko tanssimalla taikka nauttia kauniista elokuun kuutamosta. Illallinen maksaa vaan 25 senttiä ja sillä saa kuluttaa hauskaasti kokoillan. Tervetuloa!

Runebergilaiset

viettävät piknikkinsä Hemlock Beachillä sunnuntaina 13 päivänä. Silti ei kenenkään tarvitse sieltä pois olla, sillä meillä on jäsen oikeudella vapaa kortti käytettävänä. Pises runnaa kuten aina. — Niku.

MAYNARD, MASS.

Osusliikkeen kuulumisia. Ensi sunnuntaina vietetään Osusliikkeen työläisten ja johtokunnanjäsenien vuotuinen ousing, E. Ringdessa, N. H. Rantasen paikalla. Lähdetään osusliikkeen edustalta kello 8 sunnuntaiamuna. Kaikkia liikkeen työläisiä ja johtokunnan jäseniä kutsutaan perheineen saapumaan tähän yhteiseen juhlaan.

Kokouskutsu. Osusliikkeen valistustoimikunnan kokous pidetään tiistai-iltana elok. 15 päivänä, alkaen kello 7.30 Kiltan huoneessa. Kaikkia valistustoimikunnan jäseniä pyydetään olemaan läsnä tässä kokouksessa. — Kirjuri.

Kaupakamarilla tärkeä kokous. Viime tiistaina iltapäivällä pidettiin tälläkäläisen kaupakamarin jäsenten kokous korkeakoulun auditoriumissa, missä oli myöskin hallituksen elvytystoiminnan edustajia saapuvilla. Kokouksen keskeisimpänä kysymyksenä oli kansallisen elvytyslainostelun toteuttaminen kauppalan liiketoiminnassa. Kun hallituksen edustaja oli puheessaan korostanut kansallisen elvytysohjelman tärkeyttä p:nä lyhentämisellä ja palkkojen korottamisella, saadaksemme talouselämällemme sitä tasapainoa mitä se syvän talouskriisin puristuksessa nykyään välttämättöm. tarvitsee, päätettiin kokouksessa ryhtyä kaikkiin niihin toimenpiteisiin, mitä puheenaolevan elvytysohjelman yksityiskohdat edellyttävät. Hallituksen edustaja puheessaan tähden myöskin sitä seikkaa, että vaikkapa nykyinen työaikalaaki perustuu vapaaehtoisuuden periaatteille, mutta ennennäköisesti se on saatettava kansalliseksi pakkovelvollisuudeksi, jota on kaikkien liikkeenharjoittajien välttämättä toteltava, sillä työajan lyhentämisessä ja palkkojen korottamisessa hallitus näkee ainoan keinon pysyvälle talouselämälle nousulle.

S. S. Oaston johtokunnan kokous pidetään ensi sunnuntaina aamupäivällä Taiston talolla. Kaikkien jäsenten läsnäolo välttämätön. Kokous alkaa klo 10.

Osusliikkeen puolivuositilasto. Maanantai-iltana, t. k. 21 p:nä pidetään United Co-operative Societyn sääntöjärjestyksen puolivuositilasto Taiston talolla. Kokouksessa esitetään puolivuositilaston tilikatsaus liikkeen tilasta, sekä käsitel. yleensä säännöissä määrätty puolivuositilastokausi. Kokous alkaa kello 7.30.

Naiset pulkutanisien järjestäjiä. Lauantai-iltana, t. k. 26 p:nä on S. S. O:n naisten toimesta järjestetty harvinaisen yllättävä illanvietto Taiston puiston paviljongille. Illanvieton viehätysenä ovat pukutanssit, joita varteen naiset kehoittavat yleisöä jo ajoissa valmistautumaan. Pu-

Ei olisi mikään vaikeus

Raivaajan lukijoiden jokaisella paikkakunnalla tarkastaa Raivaajassa paikkakuntansa liikemiesten ilmoitukset ja panna muistiinsa ne liikkeet eri aloilta jotka lehdessämme ilmoittavat ja antaa kannustusta mikä mahdollista ainoastaan ilmoittaville liikkeille, sekä karttaa niitä liikkeitä jotka eivät ilmoita. Ilmoitukset ovat jokaiselle sanomalehdelle välttämättömiä. Raivaajan tilaajien, jotka lehden tavaltaan omistavat, pitäisi vetää yhtä köyttä ja antaa apuaan tässä tärkeässä asiassa. Vaikka te ette puhuisi yhtään mitään ilmoittamisen puolesta niin teidän läsnäolonne liikkeissä jo osoittaa että kauppa saa suomalaisten kannatusta ja johdonmukaisena seurauksena ilmoittamisesta. Mutta jos te jatkuvasti kannatatte liikkeitä jotka eivät Raivaajassa ilmoita, niin liikemiehillä on tilaisuus väittää, kuten he usein tekevätkin, että he saavat suomalaisten liikkeitä ilmoittamaan, että ei se kaipa ilmoittamista. Ilmoittaminen on muka tärkeää vaan amerikalaisissa lehdissä. Suurempaa yhteistoimintaa tässä suhteessa siis kaivataan ja se on lukijoiden helppo antaa. Siis koettakaa tarkastaa jos niiden liikkeiden ilmoituksissa missä usein näkyy Raivaajassa. Jos ei näy, niin eikö omatuntonne teitä hiukan soimaa? Koettakaa myöskin vastaisuudessa panna käytäntöön tässä antamiamme kehoituksia. Se tavallaan kuuluu teidän velvollisuuksinnekin lehtenne kohtaan.

RAIVAaja, Fitchburg, Mass.

GARDNER, MASS.

Gardnerin kauppojen aukiolo säännöstely.

Kaupakamari on ilmoittanut Gardnerin kauppojen olevan auki — ja kiinni — seuraavasti: Ruokatarvikaupat avataan klo 7:30 a. ja suljetaan klo 5:30 i. paitsi lauantaina, jolloin ne ovat auki klo 7:30 a.—9 i.

Muut kaupat avataan klo 9 a. ja suljetaan klo 5:30 i. paitsi lauantaisin, jolloin ne avataan klo 9 a. ja suljetaan klo 9 i.

Ruokatarvikaupat tulevat olemaan avoinna 6½ tuntia viikossa ja toiset kaupat 5½ tuntia. Ennen on ollut tapana pitää kaupat auki tiistai-iltana, mutta nyt on tuo tapa poistettu, joten kaupat ovat kiinni tiistai-iltana. Keskiyökohta iltapäivällä senni- jaan pidetään kaupat avoinna ym pöri vuoden.

Partureillakin uusi "aikataulu". Pierre Trotter, tälläkäläisten parturien virkailija, ilmoittaa, että ensi maanantaista alkaen astuu voimaan uusi järjestys, jonka mukaan Gardnerin parturiliikkeet ovat avoinna klo 8:sta aamulla klo 6:teen ill. maanantaina, tiistaina ja torstaina. Keskiyökohta liikkeet avataan klo 8 aamulla ja suljetaan klo 12 päivällä, parturien ottaessa loma-iltapäivän. Perjantaisin ja lauantaisin ovat tunnit klo 8:sta aamulla klo 8:aan illalla.

Uuden aikataulun mukaan parturien työaika on 57 tuntia viikossa eli 4½ tuntia lyhempi kuin ennen.

Useimmat liikkeet "Niran" alaisia.

Postimestari George L. Minott ilmoittaa, että noin 170 liikkeä on allekirjoittanut sopimuksen, sitoutuen noudattamaan Kansallisen teollisuuden elvytyslain (National Industrial Recovery Act) mukaista koodia, ja saaden asianomkaisen merkin.

Kutsu. S. S. O: on sekakuorolaisille lauluharjoituksiin perjantaina 11 p. klo 8 muistin herättämiseksi. Hoksautamme, että se oli yksimielinen päätös mennä laulamaan osaston kenttäjuhliin 13 p. t. k. Samoin myöskin harjoituksiin.

Ei Templetonissa vaan omalla kentällä. Mahdollisten väärinkäsitysten välttämiseksi huomautetaan vielä että osaston kenttäjuhla ensi sunnuntaina ei ole Templetonissa, vaan omalla kentällä, West kadun varrella.

Tilaisuudessa puhuu Raivaajan toimittaja Yrjö Mäkelä, selostaen juuri voimaastunutta teol-

lisuuden elvytyslakia" eli kuita itselleen oman makunsa mukaan. Pääasia on vain se, että pukutanssijain joukko on hyvin edustettuna. Tilaisuudessa soittoa hyvä orkesteri. — Pist.

— X.

UHKALEE KEINOTTELOITTO. Senaattori Elmer Thomas, Oklahoma, joka kongressin ensi istuntopäivä alkaa esittää lakeja pörssikeinotellun rajoittamiseksi.

WORCESTER

Kihlat, Kellot, arvokkaimmat lahjat ostatte edullisemmin liikkeestämme.

K. LÄHDE KELLO- JA JUVELIKAUPPA, 50 B Belmont St., Worcester, Mass. Tel. 5-0433. Suljetaan klo 6 illalla

SUOMALAISTA RUISLEIPÄÄ ja kalakalaisia leivoksia. Lähetetään myös postitse. NATIONAL BAKING CO. 16 Liberty Street, Worcester, Mass. Tel. 4-1626

Union Laundry Co. 115 Exchange St., WORCESTER, MASS. Tel. Dial 5-3149

Kaikkia laundry-alan kuuluvaa työtä tehdään.

TARKASTUTAKAA SILMÄNE JA SOVITTAKAA SILMÄLASIT Worcesterin tunnetulla lasiensovitajalla

Pope Optical Co. ALBERT R. BAKER 397 Main St., Worcester, Mass.

Samuli Paulaharju:

HÄRMÄN AUKEILTA

408 kookasta sivua, 370 hienoa syväpainokuvaa ja 5 Härmän karttaa.

Hinta kangaskansissa \$3.00

RAIVAajan KIRJAKAUPPA, FITCHBURG, MASS.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

PAIVÄLISTA:

"Sodoma ja Gomorra," lauluharjoitus perjantai-iltona klo 7. Girls, please.

— Maamiesseuran talolla Lunnburgissa on kahviaistanssit tänä iltana Pihlajan orkesterin soitolla.

— Valtion juomakomissioni on kieltänyt oluen ja mietojen viinien myyntiluvan leominsteriläiseltä George Flaggiltä, joka vetosi juttunsa paikallisesta komissionista valtion komissioniin.

337 työnantajaa on antanut NRA-lupauksen

Postimestari Faxon ilmoittaa, että 337 työnantajaa on allekirjoittanut Fitchburgissa NRA-lupauksen. Kampanja kaikkien saaneiksi presidentin ohjeiden taakse on käynnissä ja useat henkilöt ovat tarjoutuneet vapaaehtoisiksi kaupakamaria auttamaan niiden liikkeiden, tuotantolaitosten ja vapaiden ammattien

harjoittajien luettelomisessa, jotka ovat allekirjoittaneet NRA-lupauksen ja käyttäneet noudattavat tuota lupauksia.

Tänään uimarien tanssit!

Alkajaisiksi uintikilpailut

Tänään kokoon tuvat kaikki sellaiset henkilöt, jotka kannattavat nuorten urheiluyrityksiä, Saimaan puistoon katsomaan uintikilpailuja ja taustamaan uimarien New Yorkin matkan rahtamiseksi.

New Yorkin Lomalassa on urheiluliittomme uintimestaruuskilpailut t. k. 26 ja 27 p:nä ja sinne menevät Fitchburgin, Worcesterin,

rin, Gardnerin ja Maynardin uimarit yhteisellä autobussilla ja tämän bussikyydin rahastamiseksi nämä tämmöiset tanssit ja uintikilpailut on järjestetty.

uintikilpailut alkavat klo 7:30. Lähettäjänä toimii Michiganin yliopiston oppilas Voitto Lassila. Fitchburgilaisten lisäksi kilpailuihin osallistuvat Worcesterin, Maynardin ja Gardnerin uimarit. Aarne Hakalan, liittomme parhaiksi tunnetun selkäuimarin m. m. odotetaan saapuvan Suomen joukkueessa. Uintihyppäilyt odotetaan antavan Innon Lauri Luodon ja Tarmon Henry Salmen.

Tanssit alkavat kello kahdeksalta ja soittaa ne Lehdon Vellan orkesteri.

Maidontuottajat olleet neuvotteluissa

Suuri joukko maidontuottajia kokoontui eilen iltana Westminsterissä Town-haaliin ja neuvottelivat NRA-koodin hyväksymisestä sitä piiriä varten, joka käsittää Fitchburgin, Gardnerin ja Leominsterin ja ulottuu länsessä Atholiin ja Orangeen ja idässä Atherlin ja Littletoniin.

Kokouksessa oli m. m. kaunimma maanviljelysviraston johtaja George Storey, joka selosti mikä hyöty siitä olisi, jos maidontuottajat ja -jakelijat pääsisivät yksimielisyyteen maitomarkkinointia koskevissa asioissa, hinta y. m. kysymyksissä. Kun kokouksessa oli suuri joukko sellaisia suomalaisia, jotka eivät osanneet riittävästi englantia ajatuksiaan tulkita, neuvottelijat ymmärtäneet täydellisesti kielisten puheita, niin toimi Venne Mayrinen kielienkääntäjänä. Tällainen kaksikielinen toiminta hidastutti kokouksen menoa siinä määrin, ettei kokouksessa saatu niin paljon valmistua, kuin monet ehkä odottivat saatavan.

Avatessaan kokouksen, kysyi puheenjohtaja läsnäolevilta maidontuottajilta, että kuinka paljon heissä on tyytymättömyyksiä nykyisiin maidontuottamasta koskeviin oloihin. Yhtään kättä ei noussut pystyyn. Tämä oli merkki siitä, että korjauksia maitotaloutta koskeissa asioissa tarvitaan. Lyhyessä asiassa alustavassa puheessaan puheenjohtaja selosti, että maidontuottajain, joihin hänen kuulua, asia on tehä esityksiä minkälainen koodi, eli sopimus tässä piirissä olisi aikaan saatava, että niin maidontuottajat, välittäjät kuin kuluttajakin pääsisivät taseapoliisiin oikeuksiin.

Mr. Storey puheessaan lausui, että asiat voitaisiin useinkin hyvin järjestää, mutta on aina olemassa ihmisiä, jotka tahtovat pelata omaa peliään, eivätkä liity toisiin ja suostu keskinäisiin sopimuksiin. Hän selosti maidontuottajien järjestöä ja lausui, että jos tämä piiri liittyisi suuren kaupungin kassittaviin järjestöihin, niin tuottajat joutuisivat kärsimään enemmän halpahintaisesta liikemaidosta kuin he joutuvat kärsimään silloin, kun heillä on oma piirijärjestönsä paikallisia markkinoita varten, joilla liikemaitoa ei ole niin paljon kuin esim. koko Uuden Englannin alueen käsittävällä NEMPA:lla on.

Keskustelua enimmäkseen käytiin siitä, että miten maitokvartista saatava hinta olisi jaettava tuottajan ja jakelijan kesken. Se komitea, joka tätä asiaa oli aikaisemmin pohtinut (ja jossa komiteassa olivat tuottajain ja

jakelijain edustajia), oli sopinut, että hinta jaettaisiin tasan tuottajan ja jakelijan kesken silloin, kun hinta on 12 senttiä kvartilta. Jos hinta nousisi 14 senttiin, niin silloin tuosta noususta hyötyisi tuottaja: hän saisi 8 senttiä ja jakelija 6 senttiä.

Tällaista 50-50 perustettu 12 senttiin asti pitävät muuttamat tuottajat jakelijalle edullisempina kuin tuottajalle ja he lausuvat, että tuottajan sietäisi saada kvartista 7 senttiä ja jakelijan 5 senttiä silloin kun kuluttaja maksaa 12 senttiä kvartista. Toiset taas olivat sitä mieltä, että tällainen jako on paikallaan siellä, missä ei maitoa pastoroita, niin kuin esim. Orangen ja Atholien piirissä (jossa tuottajat ja jakelijat olivat sopineetkin 7-5 perusteen), mutta siellä, missä maitoa pastoroitetaan, jakelu ei kannata vähemmällä kuin 50-50 perustella hinnan ollessa 12 senttiä kvarttia (jonka saannista ei ole vielä tietoa).

Enemmistö tuntui olevan sitä mieltä, että kohtuullisin olisi jakaa 12 sentin hinta siten, että tuottaja saa 6½ senttiä ja jakelija 5½ senttiä. Ja tällä evästyksellä vihdoin asia jätettiin aikaisemmin toimineelle komitealle sitä varten, että se yrittää päästä tästä yksimielisyyteen maidonjakelijain kanssa.

Maidon hinnan korottamisesta pelättiin sitä, että kuluttaja käyttäisi maitoa vähemmän, jos maito on kallista ja silloin lehmän antamien kuluksien painuu nykyistä alemmaksi ja siitä maidontuottajia kärsii.

Niin pian, kun ne maidontuottajat ja -jakelijat, jotka käsittelevät 70 prosenttia kysymyksessä olevan piirin maidosta, sopivat varmasta koodista, jontu järeällä olevat 30 prosenttia koodia pakosta seuraamaan. Itsekultakin paikkakunnalta yritetään saada vapaaehtoisesti henkilöitä keräämään nimiä koodin alle sen jälkeen, kun se on hyväksytty.

Lakot lopetetaan joukolla eikä yksin

Eilen iltana pitämässään kokouksessaan toteivat täkäläiset murtimoukset, että lakko Rollstonemäen murtimolla on yhä olemassa ja kaikki, jotka siellä työskentelevät, ovat rikkinä. Tällainen julkinen toteaminen katsottiin tarpeelliseksi sen takia, kun eräs "työhaluinen" on levitellyt sellaista perätöntä juttua, että lakko on päätetty lopettaa ja union miehille on annettu lupa mennä töihin. Yhtä perätöntä kuin tämäkin juttu, on sekin, että union kokouksissa on puhuttu uuden union perustamisesta.

Lakot lopetetaan joukolla, eikä yksin miehin. Samoin union perustetaan. Tällainen lausunto annettiin opetukseksi niille, jotka omia mielipiteitään yhteisinä päätöksinä esittävät.

Niilo Haltunen, joka kv Springfieldissä pidetyssä Massachusettin Työväenliiton vuosikokouksessa, esitti raporttinsa eileniltäiselle murtimoukseen kokoukselle. Raportin ydinnä oli se, että Springfieldin kokouksessa korostettiin kovasti työläisten unioniin järjestämisestä taistelemista korkeampien palkkojen, lyhempien työviikkojen ja parempien työolojen puolesta.

Parturit auki 57 tuntia

Fitchburgin, Leominsterin ja näiden ympäristökylien parturit ja parturimestarit kokoontuivat eilen St. George haalissa ja hyväksyivät koodin, jonka mukaan parturit pidetään auki 57 tuntia viikossa. Tunnit Fitchburgissa ja Leominsterissa ovat: Maanantaina, tiistaina, torstaina ja perjantaina kello 8-6, keskiviikkona kello 8-12 ja lauantaina kello 8-9.

Westminsterissä, Pepperellissa, Luennburgissa, Ayerissä, Grotonissa, Shirleyssä, Forge Villages ja Littletonissa parturien auki-oajat ovat: Maanantaina, tiistaina ja torstaina kello 9-6, keskiviikkona kello 9-12, perjantaina kello 9-7 ja lauantaina kello 9-9.

Seuraavat hinnat hyväksyttiin: Tukanleikkaus 50 senttiä, parirana (siihen kuuluen niskanäjä) 25 senttiä, kasvojen hierominen 50 senttiä ja siitä ylöspäin työn mukaan, pääpese samoin, hiusvedet, 15 senttiä ylöspäin, partaveitsen teroitus 50 senttiä, tukankäherrytys 25 senttiä, päähänhoito \$1-\$2, naisten niskan trimmaus 15 senttiä. Nämä hinnat astuvat voimaan t. k. 14 p:nä.

Höpsis

Muun moskan mukana julkaisee tänä aamuna toimitukseemme saapunut kommunistien Eteenpäin-lehti seuraavan älyn välähdys:

"Fitchburg, Mass. — Näyttää siltä, kun olisi juhlan aatto, kun katselee toisin ajattelevien hommaa, jota Raivaaja puustaa kuinka presidentti tuo hyvin ajan, vaikka siitä ei ole vielä kukaan työläinen saanut nauttia. Päävas toin täällä hautausmaata isonneen kovalta kiireeltä. Näillä työläisillä, jotka saavat kaupungin avustusta, joilla on toinen jalka haudassa ja toinen haudan partaalla. Nämä kaupungin annokset pitävät työläisen hyvin heikkona ja niitäkin aina vain vähennetään. Tällä on toinenkin työpaikka, se on hospitaali, johon laitetaan kellarin tiloja, jonka kyllä arvaa ketä varten ne tulevat olemaan. Aika lähestyy joutuun, jolloin näitä tarvitaan, sillä nyt on maailma jakautuneena kahteen leiriin, toiseen kuuluu kapitalistiluokka joka riistää kansan suuria enemmistö, joten työväenluokalta vaaditaan peräänantamattomaa ja sitkeää taistelua asiamme lopullisen voittoon viemiseksi. — Kerho."

Kuka hyvänsä huomaa, että tuolla Fitchburgin kommunistikerholla on luokkavaisto, mutta lukija samalla huomaa myöskin sen, että siltä puuttuu luokkatietoisuus ja kyky nähdä asiat selälänsä kuin ne ovat. Noillakin punteilla siltä kyvyllä tietysti voitaisiin utiia lähettää, mutta kun niihin sisältyy vielä vilppi, niin silloin kirjoitus menee väärään, niinkun se on tässäkin tapauksessa kommunistivälittämässä.

Kuka on huomannut, että Raivaaja on puustannut presidentti Rooseveltin ohjelman? Raivaaja on selostanut kansallista teollisuuden elvytyksiä ja siihen nojautuvia koodia, mutta Raivaaja ei ole sanonut, että tuossa ohjelmassa ja laissa on kansan pelastus. Päävastoin Raivaajassa on lausuttu, etteivät presidentin puheet ole riittävät, työttömyyden ja puutteen poistamiseksi.

TANSSIT

pidetään Hortonvillen Vt. Haalilla 12 p. t. k. Soitto tulee olemaan hyvä sekä uutta. Sisäänpääsy ja ravintola 25c aikuisilta ja lapsilta 10c.

Kenttäjuhla

pidetään P. Syrjän maatilalla 13 p. t. k., alkaen klo 10 a. p.

jossa on urheilua, leikkiä, kilpailua ja köyden-veto y. m., sekä tarjoilu koko päivän.

F. Co-op. T. A. M. Holly, Vt.

CANTERBURY'N, CONN., S. S. Osaston haalilla

Ohjelma- ja Tanssi-ILTAMA

lauantai-ilta, tämän kuun 12 p:nä Ovella 25c.

Fitchburg Theatre

FITCHBURG—TEL. 188

Tänään, perjant. ja lauantaina, Elokuun 10—11—12 p:nä

Lavalla: HENRY SANTRY AND HIS SOLDIERS OF FORTUNE

Joukkue kääntää radio-lava- ja elokuvatahtia

7 Vaudeville 7 esitystä

ESTELLE FRATUS, Amerikan parhain naputustanssijatar

4 DUDLEY VELJESTÄ "Mills veljesten kilpailijat"

MORSE SISARUKSET ja HELEN MACK

Kankaalla: Erikolien jännittävä elokuva

"Before Dawn"

Pääosissa STEWART ERWIN, DOROTHY WILSON ja WARNER OLAND

Alkaa ensi sunnuntaina

Tämän vuoden suurelokuva.

Enemmän tyytä — enemmän laulua — paremmat esittäjät — suuremmolempi elokuva kuin 42nd Street

"Gold Diggers of 1933"

Syysmatkoja Suomeen!

Parhaimman palveluksen Suomimatkajien järjestelyssä paluulupien ja passien hankinnassa y. m. antavat

Raivaajan Pilettitoimistot

48 Wallace Ave., Fitchburg — 2056 Fifth Ave., New York

Kun me edustamme kaikkia valamerilaivalinjoja joita suomalaiset käyttävät, niin on matkustaville aina edullisinta kääntyä meidän puoleemme.

UNION, ME.

Tiedätkös mitä naiset päättivät viimeisessä Osaston kokouksessa?

Ne olivat kuu'kaas taas rennolla tuulella ja päättivät, että nyt eivät miehet saa tähän asiaan sanoa kerrassaan mitään. No sitten miehet pistivät suunsa kiinni ja kuuntelivat ja mitäpä muuta, kun naiset vähän aikaa keskustelivat, niin päätös tuli, että nyt on naisten vuoro toimienpöytä oikein reimat vapaat kahvitanssit ensi lauantai-iltona t. k. 12 p:nä. Naiset tulevat leipomaan leivokset ja pitämään huolen illan hauskuudesta, ja miehet saavat katsoa päältä, kun vaimotkin työtoimiseensa pitkästä aikaa iloitsevat tyttökäudesta. Tuo on vaihteeksi all right, ja kaikki jotka vain hauskasta illasta haluavat nauttia, niin tulokoot Union haalille taas lauantai-iltona. Sisäänpääsy

kahvi- ja leivostarjoilun kanssa vain 25c. ja Harrisin orkesteri soittaa. — D. H.

TYÖTTÖMIEN RAVINTO-KYSYMYKSIÄ

"ELAMMAN OPAS," jonka avulla työttömien ollessaan voitte tulla toimeen mahdollisimman halvalla. Hinta 25 senttiä rahassa tai 2 sentin postimerkeissä. Yhden dollarin maksusta vastataan saatujen kaikkien kysymysten. Tilaus osoitteella: Dr. Koski's Health Service, P. O. Box 1197, San Francisco, Cal.

FARMImyytävänä

Maata noin 140 eekkeriä, metsää yli oman tarpeen. 9 hyvää lehmää, 1 hevonen ja kanoja sekä maanviljelyskalut. Myydään kaikkineen paljon alle todellisen arvon. Lähempi tietoja saa osoitteella: A. S. R. F. D. 2. Box 28 Chester Depot, Vt.

Ashbyn Y. S. S. Osaston

VALTAVAT JUHLAT

Elokuun 12—13 p:nä "Majalla"

LAUANTAINA KOKOILLAN SEKULITANSSIT

Vella Lehdon orkesteri soittaa.

Sunnuntaina ennen puoltista vapaata urheilua ja seurustelua kaikille Kello 12:sta alkaa kenapoliisien tarjoiu

Kello ½2 ohjelman suoritus:

VIULUSOULO VEIKKO LINNA säestää Lempi Myöhänen RUNO LYYLI LINNA JUHLAPUHE HERMAN OIKEMUS LAULUA AINO SAARI HANNA PÄTÄRI kertoo näkemyksiään ja havaintojaan maailman- näytelmästä.

Iltapäiväkahvit myös kaikille.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

JUHLATOIMIKUNTA.

Keinusohtien Loppuunmyynti

Jäljellä olevat keinusohvat myymme loppuun näillä alennetuilla hinnoilla:

\$10.75 KEINUSOHVAT	\$8.95
\$12.90 KEINUSOHVAT	\$10.90
\$14.90 KEINUSOHVAT	\$11.95
\$20.00 KEINUSOHVAT	\$16.95
\$27.50 KEINUSOHVAT	\$23.95

Fitchburg Hardware Co.

314-316 MAIN STREET — Tel. 1670

Eino Laiho, Oscar Tiilikka ja H. T. Hemmi, suomalaiset apulaiset.

F. M. Johnson Lumber Co.

Meillä on viisi lautatarhaa

Uudessa Englannissa

River Street — Fitchburg, Mass.

TARVITSETTEKO SILMÄLASIT?

Jos tarvitsette silmälasit, niin kääntykää specialistin puoleen. Hinta on erikoinen halpa tämän lehden lukijoille Dr. Gatherco'llella, silmälasien sovitustalolla, huone 1, 717 Main St., Fitchburg, Mass. Miss. Palonen, apulainen. Tunnit: 2-5 iltapäivällä maanantaina, tiistaina ja torstaina, suljettuna keskiviikkona ja perjantaina kesän aikana. Lauantaina avoinna koko päivän. — Ilm.

DR. E. T. HOLMES

Suomalainen Hammaslääkäri
Tunnit: 9-12 ja 2-6. Tilit, ja perjant. myös 7-8 illalla. Sunnuntaiin 10-12. Maanantaisin ei vastaanottoa.
22 Grove Street, Fitchburg, Mass. Tel. 4026

R. V. Westlin, M. D.

SUOMALAINEN LÄÄKÄRI
45 Prospect St., Fitchburg, Mass. Tel. 1747
Tunnit 10-11; 2-3; 7-8
Keskiviikkosin 10-11 ainoastaan.

MATRASSEJA

makuuväätteitä ja huonekaluja tukkuhinnalla. Kaikenlaiset vanhat matrasitne tehdään aivan kuin uusia. Halvimmat hinnat kaupungissa. Kustannusarvio vapaa.
FITCHBURG MATRESS MFG. CO.
Tel. 2915. Näytehuone: 125 Main St. seuraava Universal teatterista. Tehdas: 51 Jackson Avenue.

SAWYER FUNERAL HOME

12 Brook Street, Fitchburg, Mass.

Täydellisiä hautauksia kaikkien tilanteisiin sopivilla hinnoilla. Persoonallinen huomio jokaisella yksityisellä myöten.

PUHELIN 387

FINNISH COFFEE SHOP

Kuusamolla, 829 Main St.

ON OSTON KAUTTA UUDELLA OMAISTAJALLA

Harjoillaan päivittäin kello ½12-2. Voileipiä, kavia, tupakkaa, kändejä, jääkermää ja virvoitusjuomia aina saatavana. Toivon kannattustanne hyväillä palveluksella.

J. G. Annala, LAKIMIES

759 MAIN STREET Room 2-6 FITCHBURG, MASS.

Tel. 3280 — Patentteja haetaan

Minkälainen

on palovakuutuksenne?

Palovakuutuksen suuruuden kaikenlaiselle omaisuudelle pitäisi perustua sen todelliselle arvolla kunakin aikana.

Miten suuri on teidän palovakuutuksenne?

Antakaa meidän arvioida se niin mahdollisesti säästättä vakuutusmaksuista osan. Me emme pyri ylivaikuttamaan omiauksia, koska siten aina vakuutettu maksaa liikaa.

Puhutelkaa edustajamme W. N. Reivoa milloin ja missä vaan tapaatte. Kaikki neuvonta vapaata. Taikka soitattakaa konttorimme numerolla 1767 Taikka kotiin, 1823.

JOHN SUOMINEN AGENCY

48 WALLACE AVE., FITCHBURG, MASS.

John Suominen, Wm. N. Reivo, Irene Johnson, Agents

UUTISILMOITUKSIA

FITCHBURG City Shoe Repairing Co. suomalaisen suutari, Kuusamolla, 831 Main St. Fitchburg, Mass. Korjaamme kenkänne ja puhdistamme hattuunne nykyaikaisilla koneilla. Avoinna iltoin klo 8:saan.

Hanna-Sauna, 289 Elm St. — Elo ja Brusila, omistajat.

Sauna, 348 Elm St. — Leino ja Lindén, omistajat.

Hyvä ja halpa tenementti vuokrattavana 230 Kimball St. Kysykää Työläisten Luottoyhdistyksen konttorista, 207 Rollstone St., Fitchburg.

Tenementti vuokrattavana. Valoisat ilmat huoneet, Lähemmin puodissa, 207 Rollstone St., Fitchburg.

Hyvä tenementti vuokrattavana 187 High Street. Tiedustelkaa kolmannesta kerroksesta.

4 huoneen tenementti vuokrattavana 193 Hazel St. Kysykää: D. Kurki, 245 Rollstone St.

GARDNER, MASS. Palo- ja Autovakuutus vastaanottaja ja pilettilasioita järjestää Gardnerin osaston talolla 21 Ash St., joka torstai-iltona kello 8-9 W. N. Reivo.

NEW YORK CITY Lomalassa tanssitaan joka lauantai ja kylvetään joka päivä koko kesän ajan. Huoneita aina saatavana sekä hyvä ruoka. Puh.: Beacon 1296-R.

WORCESTER, MASS. Peter Kosken partti-inliike, 50 A. Belmont Street.